

Situacija v Calumetu. Zagovornik Hilton.

Odvetnik Hilton bo pred kongresnim komitejem zastopal stvar stavkajočih rudarjev.

NASILNI SODNIKI.

Budarjem zaposlenim pri West Virginia in Pittsburgh Coal Co. hočejo vzeti orožje.

Calumet, Mich., 6. febr. — Odvetnik Hilton, zastopnik W. Federation of Miners, je danes dospel sem, da pripravi dokazilni material, katerega bo predložil preiskovalnemu komiteju ter pripravi priče na zaslišanju pred isto oblastjo. Kak naert zastopnik Hilton, ki je danes dospel, je prišel iz zvezne države, ki ni hotel, da Hilton dospel, da bi komitej komaj končal preiskavo v doboenem času treh tednov. Komitej bo dospel jutri.

V Ontanagon okraju nahajajoči se rovi počivajo iz izjemo dveh ter nočejo podjetniki priti z obratovanjem, dokler ne bo stavka končana. Večina stavkarjev je zapustila okraj.

V procesu proti petim detektivom, ki so obtoženi umora, polaga zagovornišvo veliko važnost na vprašanje, ali je kaka priča videla, kdo je oddal smrtonosni strel. Dosedaj zaslišane priče niso mogle o tem ničesar izpovedati, ker so se nahajale v notranjosti obtožene hiše.

Charleston, W. Va., 6. febr. — Pri proglasenju razsodbe, vsled katere sta bila dva stavkarja obsojena na 60 dni zapora radi omalovaževanja sodišča, je izjavil sodnik Dayton zveznega okrožnega sodišča, da je United Mine Workers brezpostavna organizacija. V dotičnem distriktu stavka kakih tisoč premogarjev in sodnik Dayton se je izkazal strankarskim, da bo veliko mešanov zahtevalo od predsednika Wilsona, naj odstavi pristranskega sodnika.

Colliers, W. Va., 6. febr. — Na prizidevanje "Citizens Union" ki stoji v službi premogarskih baronov, skušajo sedaj uradniki Brooke County izdelati načrt, da se odvzame premogarjem West Virginia in Pittsburgh Coal Co. njihovo orožje. Višji in nižji policisti zatrjujejo, da so delavci oboroženi z dobrimi puškami. Ker pa jih ne vzamejo nikdar s seboj iz stanovanj, se jim ne more glasom sedaj obstoječih postav do živga. Meščani se boje, da bi se stavkarji branili v slučajih, ako bi se jih brez vzroka napadlo.

Naselniška postava.

Washington, D. C., 6. febr. — Predsednik Wilson je odločno proti klavzuli v naselniški predlogi, katere zahteva od naseljenca potrebo izobrazbo. Člani obel zbornice so prišli do spoznanja, da bi postava v tej obliki jako neugodno vplivala na prebivalstvo in bi se tudi odnosila med Ameriko in ostalinimi državami zelo poslabšala. Senatu je bilo predloženih več razsodišnih pogodb, o katerih bosta v prvi vrsti odločevala predsednik in tajnik Bryan. Wilsonovi prijatelji so prepričani, da agitacija za omejitve naselništva zelo škoduje celi deželi.

\$1082 za družino.

Družba za zboljšanje stanja revežev je izračunala, da potrebuje družina v New Yorku, e-stoječa iz petih oseb, \$3 na dan, če se hoče pošteno preživeti. Dnevni stroški so preračunjeni takole:

stanovanje in razsvetljava 65c; hrana \$1.28; obleka 0.433; kurjava 0.045; "luno" 0.089; pri-spevek 0.68; zdravila 0.079; led 0.05; denar za svojo vožnjo 0.067; hišne potrebščine 0.09 in različno 0.097. Denar za zabavo ni pri tem všteto.

Sicilijanski bandit ustrelil stražnika.

Jamesu O'Connoru, ki je tudi težko ranjen, se je zdravstveno stanje zelo poslabšalo.

KOMISAR McKAY.

Marino odločno taji vsako krivdo. Stražnik ga je agnosiral kot napadalca.

Ko je v četrtek ponoči preiskoval stražnik Edward Murtha 28-letnega Sicilijana Giuseppa Marina, če nima pri sebi katerega orožja, je potegnil zadnji iz zepa revolver ter ga ustrelil v prsa. Rana je bila tako težka, da je nesrečnej večeraj zjutraj umrl v brooklynski Holy Family-bolnici. James O'Connor, ki je bil tudi pri tej priliki ranjen, leži v obupnem stanju v isti bolnišnici. Policijski komisar McKay je večeraj javno pohvalil stražnika Griffin in Stuekla, ki sta neustrašeno nasledovala napadalca in ga sledniji tudi prijela.

Detektivs s policijske stražnice na Butler Str., so peljali Marina v bolnišnico, kjer ga je ranjeni O'Connor agnosiral kot pravega napadalca. Marino odločno zatrjuje, da ni streljal. Ko mu je rekel policijski sodnik, da bo prišel pred porotnike, mu je odvrnil, da nima s porotniki nobenega opravka in da hoče imeti zagovornika. Sodikni ni preostala drugača kot morileca pridržati za nadaljnjo zaslišanje. Pomozni državni pravdnik ga namerava še danes popoldan postaviti pred porotnike.

Detektiv Mealti, italijanski izvedenec v brooklynskem policijskem glavnem stanu je prepričan, da Marino ni dosedaj še ničesar zakrivil. V Ameriko je prišel pred desetimi meseci, nekaj časa je delal v Brooklynu, nato se je pa preselil v Manhattan. Za Marinovim spremljevalcem, ki je pobegnil, je bil izdan generalni alarm. Pogrebu stražnika Murthe bodo prisostvovali najvišji policijski uradniki.

Panamski prekop.

Washington, D. C., 6. febr. — Demokratični vodja, Oscar W. Underwood je rekel, da se zbornični odbor ne bo prej bavil z rešitvijo vprašanja glede pristojbin v Panamskem prekopu, če ga ne bo predsednik direktno pozval. To se pravi, da bo vso odgovornost za sedaj obstoječi zakon prevzel sam predsednik.

Anglež poveljnik mednarodnega brodovja.

Washington, D. C., 6. febr. — Ceravno imajo Združene države velik del brodovja blizu obali otočja Haiti, poveljuje tamšnjemu mednarodnem brodovju Britanec. Kapitan Russel je moral angloski poveljstvo kapitanu angleške križarke "Lancaster", ki je v višjem činovnem razredu.

Sufragetke se cepijo.

London, Anglija, 6. febr. — Sufragetke so se začele cepiti. Sylvia Pankhurst, hčerka voditeljice Emmeline Pankhurst se je lotila od "Womens' Political and Social Union" in osnovala "East London Federation of Suffragettes." Na svojo stran si je pridobila Amerikanko Jelie Emerson. Ta novica ni nič presenetila, ker se Sylvia ni zadnji čas ni brigala za naredbe "W. P. and S. U."

Moraki roparji.

Bombay, Angleška Vzh. Indija, 6. febr. — Blizu perzijskega zaliva Busrah, so moraki roparji oplenili dve indijski tovorni ladiji. Oba kapitana so umorili, naostvo je pa deloma v rešilnih čolnih pobegnilo.

Koelble ni zadovoljen.

Zagovornik Hansa Schmidta hoče dokazati, da slednji ni umoril Ane Aumnellerjeve.

NAJLEPŠA PRILIKA.

Zagovornik Hansa Schmidta, ki je bil večeraj spoznan krivim, da je umoril svojo ljubico, Ano Aumnellerjevo, je namignil, da ne bo nikakor prenehal z bojem za življenje svojega klijenta. Izjavil je nasprotno, da hoče dokazati, da Schmidt ni umoril deklice, da si ravno je slednji priznal umor ter natančno popisal, kako je izvršil grozno dejanje. Koelble bo opiral svoje dokazovanje na domnevo, da je umrla Ana Aumnellerjeva na posledicah kriminalne operacije, izvršene na njej in da je šele po njeni smrti Schmidt razkopal njeno truplo, da izbrise vse sledi. To pa nasprotuje dejstvu, da se je zagovornišvo prav od početka opiralo na blaznost obtoženega, da pa je priznalo, da je bil izvršen umor.

Schmidt je večeraj izjavil svojemu zagovorniku, da ne mara, da bi se storilo kake nadaljevalne operacije, izbrise vse sledi. To pa nasprotuje dejstvu, da se je zagovornišvo prav od početka opiralo na blaznost obtoženega, da pa je priznalo, da je bil izvršen umor.

Skrivnostni umor.

"Zakrinkana prijateljica" je ustrelila neko Mrs. Harriet Manning v Newarku.

Newark, N. J., 6. febr. — V lastnem stanovanju v hiši njene matere v Newarku, N. J. je bila 28letna Mrs. Harriet Manning ustreljena od neke zakrinkane ženske, ki je oddala nanjo dva strela. Ko sta mati in sestra umorjenke stopili morilki nasproti, je namerila slednja orožje proti njima. Obe sta odhiteli iz hiše; ko sta se pa vrnili v spremstvu policista, je morilka že izginila, a je pustila na lieu mesta revolver in dežnik.

Mrs. Manning je živela ločena od svojega soproga s svojo materjo in sestro, ki je istocasno ločena od svojega moža. Tuja ženska je prišla večeraj zvečer v hišo ter je vprašala za Mrs. Manning. Rekla je, da je njena prijateljica iz Philadelphije. Ko je prišla v sobo, je takoj oddala strel na Mrs. Manning, ki je zadel slednjo v glavo. Drugi strel je zadel že mrtvo žrtev v hrbet.

Policija je mnenja, da se gre za čim ljubosumnja ter išče raditega nekega John Zinka, ki je prijateljski občeval z Mrs. Manning. Domneva se, da bi mogel on identifikirati zakrinkano žensko. Prijeli so ločenega moža umorjenke, ki pa trdi, da mu je povsem neznan, da so ustrelili njegovo ženo.

Ženska je dobavila deklici strup.

Philadelphia, Pa., 6. febr. — Na smrt bolna vsled zavžitja tablet sublimata živega srebra, je izpovedala danes 15-letna Hattie Spear policijskim uradnikom, da ji je dala neka ženska smrtonosne tablete. Na podlagi opisa, katerega je podala deklica, upa policija kmalu dobiti v roke dotično žensko. Deklica najbrž ne bo ozdravela.

Redka prilika.

Najlepša prilika se nudi sedaj rojakom za potovanje v staro domovino, ker so vsi parobrodne družbe snatno znižale cene prevoznih listkov. Sedaj se lahko dospe po vsaki progi ZA SAMO \$25.00 PREKO MORJA.

Pikite nam glede kretanja parnikov takoj; kajti to ugodno cenno se velja vse samo za nekaj časa.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York.

Novoodkrita zarota vznemirja Huerto.

Garnizija v Mexico City spi z orožjem v roki. Narodna palača strogo zastražena.

ŽAJETI AMERIKANCI.

Osební vlak zgorel v predoru. — Grozodejstvo je uvoznil bandit Castillo.

Mexico City, Mehika, 6. febr. — Danes ponoči je spala garnizija v Mexico City z orožjem v roki, ker je baje vlada razkrila nevarni komplet. V Narodno palačo so bili poklicani na posvetovanje vojni minister Blanquet in poveljniki vseh polkov, ki se nahajajo v mestu. Glasi se, da se je hotela pobuniti posadka v Tlanepantla, predmestja glavnega mesta.

Urednikom in poročevalcem lista "El Imparcial", ki je vladno glasilo, se je ukazalo, naj ostanejo v poslopju, dokler ne dobe drugih povelj.

Stražo v Narodni palači so pomnožili. Veliko čet je prenočevalo na dvorišču palače.

Juarez, Mehika, 6. febr. — Banditi, katere vodi Maximo Castillo, so zajeli v sredo osební vlak mehiške severozapadne železnice, razstrelili veliki Cumbrepredor ter končno zažgali celi vlak. Pri tem so ujeli sedem ameriških železničarjev.

General Francisco Villa, ki se mudi sedaj v Chihuahui, je bil strašno ogorčen, ko mu je došlo tozadevno poročilo. S posebnim brzovolkom je ukazal generalu Felipe Mazias naj da ustreliti v Casas Grandes distriktu vsakega, ki ne more zadostno opravičiti svojega bivanja v tamošnjem kraju.

Kakor se glasi operirajo banditi v dveh četah, kojih vsaka šteje trideset mož. Drzni napad so uprizorili ustaši najbrž iz masečevanja, ker je bilo v El Valle ustrelenih veliko banditov.

Madrid, Spanija, 6. febr. — Provizorični predsednik Huerta je danes brzovolk tukajšnji španjsko-ameriški uniji. Brzovolk je bila odgovor na prošnjo, naj sklene v Mehiki premirje ter pomiri deželo potom kompromisa z ustaši. Huerta pa je nasprotno odgovoril, da pomnožuje federalno armado, da se bo mogel uspešneje boriti proti ustašem.

Huerta je obenem povabil tri madridske časopise, naj odpotujejo v Mehiko poročevalce, ki bodo nepristransko poročali o situaciji.

Washington, D. C., 6. febr. — Tukajšnji mehiški nadomestujoči poslanik Algara de Terroes je danes dementiral iz Mexico City došlo vest, da ga bo administracija Huerte odpoklicala, da s tem izraza ogorčenju radi razveljavljanja prepovedi uvoza orožja iz Združenih držav v Mehiko. Tak korak bi se baje ne skladal s politiko, katero zasleduje sedanja mehiška vlada.

Parnik je nasedel.

Četrt milje od obrežja pri Asbury Park, N. J. je nasedel danes zjutraj angleški parnik "Queen Louise" ter bo najbrž izgubljen, ker je morje precej viharno. Trideset mož, ki so se nahajali na krovu, so spravili na varno.

Polkovnik Goethals.

Washington, D. C., 6. febr. — Vsled odloka predsednika Wilsona, bo imel Goethals kot governer Paname pravico namestiti in odpustiti vse uradnike; izzvati so le juristi. Potem takem dobi governer kontrolo nad 3000 uradniki. Goethals pride 11. febr. v Washington, kjer bo konferiral z Wilsonom.

Ogorčena Japonska.

Nevolja naroda se obrača proti vladi radi škandalov v mornariškem departamentu.

ŽIVI POKOPANI.

Tokio, Japonska, 6. febr. — Člani opozicije bodo dne 10. februarja uložili v japonskem parlamentu resolucijo, s katero se bo izreklo nezaupnico sedanji japonski vladi radi njenega stališča v zvezi s podkupovalno afero glede admiralitetnih kontraktov v prid nemške nemške trdke. Ta sklep je bil storjen na velikem zborovanju opozicijskih strank, kojemu je prisostvovalo 15.000 ljudi. Na zborovanju je govorilo več odličnih politikov ter tudi neki mornariški kapitan v pokoju.

San Francisco, Cal., 6. febr. — Ministrskega predsednika na Japonskem, Yamamoto, se bo pozvalo, naj resignira. Poziv mu bo dostavila delegacija mešanov in politikov iz provinc Fukuoka. Ta delegacija bo pozvala podamirala K. Fujii naj izvrši "hara-kiri" (samomor, katerega se izvrši s tem, da si prečeže kandidat trebuh), ker je bil baje v zvezi s škandalom ter sprejemal denar od japonske podružnice Siemens-rulnice v Nemčiji, ki je dobila različna naročila za nove bojne ladje.

Mornariški škandali tvorijo dnevno govorico in od vseh strani se zahteva strogo preiskavo.

Živi pokopani.

Na dosmrtno ječo so bili obsojeni stavkarji, katere je sodišče spoznalo krivim umora.

Marysville, Cal., 6. febr.

Dva voditelja v stavki nabiralcev hmelja sta bila večeraj obsojena v okrožnem sodišču na dosmrtno ječo, potem ko jih je pretekli teden spoznala porota krivim umora po drugem redu.

Ta sodba je v zvezi s smrtjo distriktnega pravdnika Manwella in enega deputy-šerifa. Ta dva sta bila ubita v boju med stavkarji in deputies, ko so sednji dne 1. avgusta p. l. skušali razgnati zborovanje stavkarjev.

Zborovanja se je vdeležilo kakih 2000 oseb, vstevši veliko žensk in otrok, na katere so streljali lepučji. Obtožbe se je dvignilo proti štirim možem, ki so tvorili odbor, vendar pa sta bila sedaj dva oproščena.

Zagovornik obsojenih je predlagal, naj se jih proti varščini spusti na prosto, dokler ne bo rešen priziv na najvišje sodišče, vendar pa je sodišče odklonilo predlog.

Brezposelni hočejo v Washington.

San Francisco, Cal., 6. febr. — Brezposelni so tukaj organizirali devet kompanij po sto mož in sicer osem možkih in eno žensko. Vseh devet kompanij namerava prihodnji teden odkorakati proti Washingtonu. Tam se hočejo vdeležiti velike demonstracije, katero bodo priredili maja meseca brezposelni iz vseh delov Združenih držav.

Charles Kelley, ki je organiziral to gibanje, trdi, da bodo zahtevali brezposelni od vlade v Washingtonu denarja, strojev in zemlje, da se bodo mogli na ta način sami izkupati iz obupnega položaja, v katerem se nahajajo sedaj.

Konfiskacija opija.

San Francisco, Cal., 6. febr. — Vsled novega amendmenta k opijski postavi, ki prepoveduje uvoz opija pod varščino v svrhu transporta v kako drugo deželo, so danes carinski uradniki zaplenili na krovu parnika Pacific Mail črte "Manchuria" 1600 zavojev opija, ki se je nahajal na poti iz Hongkonga v Manzanillo in Mexico City.

Obtoženi Rusini pred sodiščem.

"Ruska zastava naj zavira po Karpatih!" je baje rekel ruski grof Vladimir Bobrinsky.

PRICA.

Panslavistična agitacija na Ogrskem. Glavni obtoženec je pater Alojzij z gore Athos.

Budimpešta, Ogrsko, 6. febr. — Rusija ne bo prej začela z demobilizacijo svoje armade, dokler ne bo zavihrala ruska zastava po Karpatih. Tako je baje rekel po zagotovilu policijskega agenta Duliscowicea grof Vladimir Bobrinsky, predsednik ruske konstitucionalno-konservativne stranke in vodja panslavističnega gibanja na Ruskem. Duliscowies je to izjavo s prisego potrdil v procesu proti 94 Rusinom, ki so obdolženi veleizdaje. Obravnava se vrši že od 29. decembra v Marmaroškem Sigtetu na Ogrskem.

Duliskowies je na povelje avstro-ogrskih oblasti preiskoval panslavistično agitacijo na Ogrskem. Po dolgem času se je imel danes priliko sestati z Bobrinskym. Lansko leto ga je bil baje pozval, da naj vzdigne mešanov in propagando za rusko pravoslavno cerkev. Nadalje mu je Bobrinsky izročil 5000 kron in ga prosil, da naj podkupi katerega poslanca, ki bi pojasnil v parlamentu stališče Rusinov. Ko je bival v Rusiji je imel po posredovanju Bobrinsky-a vstop v vse kroge. Za časa druge balkanske vojne, ko je vladala med Rusijo in Avstrijo velika napetost, je baje grof podal zgorajšnjo izjavo.

Bobrinsky je sam nastopil kot priča in povedal, da je Duliscowieseva izpoved doela neresnična. Po obravnavi mu je sodišče dovolilo, da se je smel vrniti nazaj v Rusijo.

Glavni obtoženec v veleizdajniškem procesu je pater Alojzij z gore Athos. Za obrnavo, ki je zelo podobna veleizdajniškemu procesu v Zagrebu, se zanima ves svet. Obtožnica pravi, da so Rusi podpirali finančno panslavistično propagando na Ogrskem, hoteč dobiti na svojo stran vse Rusine.

Boj z britvijo.

Na Mott Str. v New Yorku se je vnel večeraj med 18-letno Julijo Gulino in nekim Italijanom hud boj. Italjan je že dalj časa hodil za njo, toda ona se ni nič menila zanj. Večeraj jo je hotel odpeljati, ker se mu je na ustavljal, je potegnil iz zepa britev in jo hotel zaklati. Ko je policija posegla vmes, sta bila oba precej ranjena. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer so Italjana agnosirali kot Rosaria Sortina.

Brzovojni promet.

Washington, D. C., 6. febr. — Iz poročila statističnega urada je razvidno, da ima že skoraj vsak najmanjši kraj v Zdr. državah brzovojno zvezo. Od leta 1907 pa do 1912 se je podaljšalo brzovojno omrežje za 236.235 milj. Brutto dohodki brzovojnih družb so znašali \$12.381.305 dolarjev.

"Odpeljana."

Philadelphia, Pa., 16. febr. — Pred policijskim komisarjem je izpovedala krasna blondinka Mattie Ray, da so jo trgovci z belimi sužnji odvedli iz Virginije in jo hoteli spraviti v neko javno hišo. Ni se končala s pripovedovanjem, ko je stopil v dvorano neki detektiv rekoč, da je dekleta že večkrat videl v Philadelphiji v možki družbi. Dekle je moralo seveda utihniti in gotovo ji ne bo več prišlo na misel vleči policijske uradnike za nos.

Abstinenca na Ruskem. Cesar Franc Jožef I.

Drastične naredbe za omejitev uživanja alkoholnih pijač. Apel na ministrski svet.

ZENSKE NA TURSKEM.

Maršalni svet pod predsedstvom cesarja Franca Jožefa. Smrt v gorah. Generalni governer.

Petrograd, Rusija, 6. febr. — Ruski ministrski svet je predložil, ki ima namen regulirati prodajo alkohola, pristavil drastične naredbe.

V mestih bodo morale biti vse gostilne med polnočjo in deveto uro zjutraj zaprte, po deželi pa po deveti uri zvečer. Alkoholne pijače se ne bodo smele prodajati v javnih zabavalnih, koncertnih dvoranah in gledališčih. Grof Sergius Witte, prejšnji ministrski predsednik je poslal državnemu svetu interpelacijo, da naj sploh prepove prodajo alkohola. Po njegovem mnenju je alkohol naravnost propast ruskega ljudstva.

London, Anglija, 7. febr. — "Daily Telegraph" je dobil iz Carigrada brzovojko, ki naznaja, da se je dovolilo turškim ženskam obiskovati vseučilišča. Na univerzi se bo otvoril poseben oddelek, kjer bodo predavali profesorji o porodništvu in gospodarski ekonomiji.

Dunaj, Avstrija, 6. febr. — Danes se je sestel pod predsedstvom cesarja Franca Jožefa letni maršalni svet. Sklenilo se je, da se osnujeta dva nova armadna zbora.

Dunaj, Avstrija, 6. febr. — Na prigovarjanje zdravnikov bo odšel cesar Franc Jožef spomlad v Meran, Tirolsko. Stanoval bo v gradu Trautsonsdorf.

Iz Trienta poročajo, da se je v gorah smrtno ponesrečil Wolf Dohrn, sin ustanovitelja zoologične ščacije v Napolju.

London, Anglija, 6. febr. — Ronald Crauford Ferguson je imenovan generalnim governerjem Avstralije. Njegov prednik je bil lord Deuman.

Najpopolnejša deklica.

Oakland, Cal., 6. febr. — Dr. Bergetta Ferguson je pred poroko preiskoval Miss Anno van Slyke in se izrazil, da je najpopolnejša ženska, kar jih je kdaj videl. Poročila se bo z Benjaminom R. Bellom iz Fort Wayne, Ind.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:		K.	
K.	\$	K.	\$
5....	1.10	130....	26.65
10....	2.15	140....	28.70
15....	3.15	150....	30.75
20....	4.20	160....	32.80
25....	5.20	170....	34.85
30....	6.25	180....	36.90
35....	7.30	190....	38.95
40....	8.30	200....	41.00
45....	9.35	250....	51.25
50....	10.35	300....	61.50
55....	11.35	350....	71.75
60....	12.40	400....	82.00
65....	13.40	450....	92.25
70....	14.45	500....	102.50
75....	15.45	600....	123.00
80....	16.50	700....	143.50
85....	17.50	800....	164.00
90....	18.50	900....	184.50
100....	20.50	1000....	204.00
110....	22.55	2000....	408.00
120....	24.60	5000....	1018.00

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljke razpošilja na zadnje pošte c. k. poštni branilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najprilicnejše do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pisnu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St. New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E.
Wayland, O.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO FLESKE, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above officers:
23 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

For sale by the publisher at a special price
of 10 cents per copy.
"Glas Naroda" is sold at a special price
of 10 cents per copy.
"Glas Naroda" is sold at a special price
of 10 cents per copy.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno v nedeljo in praznikih.
"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
(Issued every day except Sundays and
Holidays.)
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
prištevajo.
Dane naj se blagovoli pošiljati po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnika pro-
simo, da se nam tudi prejšnja
krajina naznači, da hitreje
najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
23 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4677 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL
FOR FOREIGN LANGUAGES
NEW YORK CITY

Žensko gibanje.

Demokracijski caucus poslanske
zbornice je večeraj sklenil, da se
ne oživotvori več posebnega od-
seka za vprašanje ženske volilne
pravice. Tega koraka se ne more
smatrati za poraz gibanja za žensko
volilno pravico. Demokrati so se s
tem le postavili na stališče,
katerega zavzema predsednik
Wilson, da je namreč stvar posa-
meznih držav določiti, kdo je o-
pravičen izvrševati volilno pra-
vico.

To je stališče, ki ni dosedaj še
nikdar prišlo v poštev. V posa-
meznih državah imajo ženske že
zdavnaj volilno pravico, v drugih
državah pa so nedržavljeni, ki so
dobili prvi papir, opravičeni gla-
sovat čisto pri predsedniških vo-
litvah. Posameznim državam se
torej ni nikdar prepovedovalo,
ako so hotele razširiti volilno pra-
vico. Zakaj se je torej nenkrat
pričela brigati za celo stvar zve-
zna vlada?

Nobenega dvoma ni, da giba-
nje zelo hitro napreduje. Treba
je le študirati novice enega dne-
va, da se človek prepriča o tem.
V Chicagu so se dale v tork
ženske prvi vpisati v volilne li-
stine. Tam smejo sedaj glasovati,
če ne pri vseh, a vsaj pri večini
uradnih volitev.

Poslanska zbornica v New Jer-
sey je skoro soglasno sprejela re-
solucijo, ki naj bi omogočila iz-
premembo državne ustave v pri-
log ženske volilne pravice.

Nadaljnja poročila se glase, da
je stopila v državi Iowa neka žens-
ka na čelo gibanja, ki ima nam-
en preosnovati republikansko
stranko v tej državi. V Denverju
pa je nastopila prva ženska slu-
žbo pri carinskem uradu.

New York ima že štiri tedne
ženskega načelnika nekega de-
partamenta, Colorado ima že dalj
časa ženskega senatorja in pred-
sedstvo v demokracijskem držav-
nem komiteju države Colorado je
tudi v rokah ženske.

Kdor more vsprico teh dejstev
še zanikarati, da se bliža čas po-
polne politične enakopravnosti
spolov, mora biti ali slep ali pa
namenoma zapira oči.

Newyorški volilci so se dosedaj
v splošnem še malo pečali s tem
problemom. Gibanje ima zazna-
lovati svoje prve uspehe na naj-
daljšem zapadu ter je polago-
ma prodiralo proti iztoku.

Albanske homatije.

Dunajske vesti so lažjive ve-
sti. To se je vedelo že dolgo in zo-
pet se je izkazalo. Esad paša je
bil videti po dunajskih vestih ka-
kor kak dunajski purger, naiven
do skrajnosti, veseljaček, ki rad
ploška in se navduši, če je kak
spektakel, sicer pa duša krščan-
ska, ki zna komaj do pet šteti.
Zdaj pa je pokazal zobe. Ta pri-
prosti pastir, ki je bil tudi gene-
ral, je tudi diplomat in je poteg-

nil celo dunajsko diplomacijo.
Izet paša je zanikal slovesno, ma-
lo je manjkalo, da ni prisegel, da
niti v sanjah ni mislil na alban-
ski prestol in pred kratkem je
povedal "Temps", da je isti Izet
paša javno priznal, da je bil pri-
pravljen sprejeti albanski pre-
stol in da ga je pri tem podpira-
la tudi turška vlada. Seveda je
pristavil, da pri velesilah ne pade
popolnoma v nemilost, da je ho-
tel sprejeti kandidaturu samo, če
ga zahtevajo vsi albanski veljaki
in če v to privolijo velesile. To je
zopet prav elastična izjava. Kdor
bi ga ne bil priznal, o tem se reče
kratkolamo, da ni veljak, da je
brez pvliva, pustolovec, sovraž-
nik domovine, izdajca, ki mora
v ječo, gjaur in kar je drugih ta-
kih lepih izrazov. Kar se pa tiče
velesil, tudi ni nič hudega. Edine
gotovo ne bodo nikoli. In dokler
niso edine, bi bil Izet paša lahko
knez. Končno bi bilo tudi vse eno,
če bi imel par let naslov provizor-
ičnega kneza albanskega.

V Valoni se medtem nadaljuje
proces proti Bekir agi. Tuji časti-
niki so napravili nad njim že —
ne križ, ampak polmesec. Pravi-
jo, da bi ga morali obesiti. Člani
kontrolne komisije pa se boje, da
bi nastale potem nove homatije
in da bi se muzlimani prav odlo-
no uprli. Tudi turških častnikov,
ki so bili dospeli v Albanijo, ne
bodo obesili, marveč jih bodo sa-
mo poslali nazaj v Turčijo, češ,
da so se morali ukloniti povelju
svojih predstojnikov. To je sicer
prav lepo stališče, pa ponavadi ne
velja. Na ta način lahko postavi
Italija par regimentov v Pulj, in
če se posreči te vojake vjeti, jih
mora Avstrija kratkolamo izroči-
ti Italiji, ker so storili samo to,
kar jim je bilo zapovedano. Če
bodo v Albaniji tako moderni,
bodo plačali lahko več kakor ti-
stih 75 milijonov, na katere čaka
in upa princ Wied, samo za
"Sub".

Kaj se godi v južni Albaniji,
se tudi ne ve. Eni pravijo, da vo-
zijo grške vojake domov, drugi
pa pravijo, da jih samo vozijo v
Albanijo. Venizelos pa je pove-
dal v Londonu, da ni misliti na
to, da bi Grki zapustili Epir.

In Venizelos se pogaja veselo
naprej, da naj puste velesile Gr-
ški okolico Argyrokastra.

Dopisi.

New York, N. Y. — Tukajšnji
tamburaski klub "Slovenka" pri-
redi svojo prvo veliko zabavo 15.
februarja v pritličju cerkve sv.
Nikolaja, 133 2. ulica, New York.
Začetek ob 4. uri popoldan. Vrle
tamburške se prav pridno pri-
pravljajo za nastop in prepričani
samo, da nas bodo, kakor vedno,
tudi ob tej priliki očarale s svo-
jim igranjem. Na vsopredju je več
zanimivih točk. Poleg komadov,
katere proizvaja "Slovenka",
nastopi tudi dična "Domovina"
s svojim kreplim spevom, da po-
vzdigne slavnost tega dne. Kar
bo pa nudilo poseben užitek, je
"Venček narodnih pesni" na ci-
tre in kitare, katerega proizvaja
jo štiri tamburšice v narodnih
nošah. Kaj takega se dosedaj še
ni čulo na našem odru, zato smo
prepričani, da ne bo nihče zamu-
dil te zabave. Vprizorila se bo
tudi veseligrad "Doktor Hribar"
za mešane uloge in burka "V po-
sredovalnici" za ženske uloge.
Igrale se prav pridno vadijo in
upamo, da bodo zadovoljili občan-
stvo, kakor vedno. Kdor se pa ho-
če prav ob sreča nasmejati, ne sme
zamuditi komičnega prizora "Vo-
jasko življenje", katerega pre-
stavlja naš najboljši igravec. Tu-
di godbe ne bo manjkalo. Med
odmori igranje na glasovir in vio-
line, kar bodo proizvajali naši
slovensko-amerikanski umetniki.
Tamburšice smo imeli že več-
krat priliko občudovati pri jav-
nih nastopih, pri katerih so vedno
žele priznanje in pohvalo, dasi
obstoji ta zbor šele kaknega po-
leta. S svojim nastopom in sode-
lovanjem so pomagale, kadar in
kjer je bilo treba. Zato zaslužijo,
da smo jim hvaležni za njih po-
zitivnost in to tudi dejansko
pokažemo. Podpirajmo jih pri
njih prireditvah! Torej, Slovenci
in Slovenke v Greater New York-
u, na svidenje v nedeljo 15. feb.
ob 4. popoldan v pritličju cerkve
sv. Nikolaja, 133 2. ulica v New
Yorku! — Poročevalec.

Joliet, Ill. — Z delom se ne mo-
rem veliko pohvaliti, ker je veli-
ko ljudi brez dela in vsled tega
tudi nikomur ne svetujem, da bi
hodil sem. Zima je prav lepa. —
Zadnji ponedeljek se je poročil
Janez Zalčel z Ano Brezar. Ze-

nin je doma iz ajdovške, nevesta
pa iz mirnopolke fare. Nadalje
sta se poročila Gregor Papež in
Franciška Sirk. Novoporočenec
želim obilo sreče in veliko božje-
ga blagoslova. S pozdravom Fr.
Lavrič.

Joliet, Ill. — Družbe vedno ob-
ljubujemo, da se bo začelo delati
s polno paro, pa dosedaj še nič ne
kaže. Kdor ima delo, mora biti
prav po pasje pokoren bossom,
drugače ga izgubi. — Dne 15. fe-
bruarja priredi izobraževalno in
podporno društvo "Triglav" igr-
o "Divji lovec". Ker že dolgo časa
nismo imeli prilike videti kak-
e predstave, je upati, da bodo z ob-
iskom zadovoljni. Snov igre je
vzeta iz onih časov, ko so naše
mladeniče lovili in jim s silo ob-
lekli vojaško suknjo. Spisal jo je
Fran Finžgar. Pozdrav! — Poro-
čevalec.

Joliet, Ill. — Z delom se ne mo-
rem veliko pohvaliti, ker je veli-
ko ljudi brez dela in vsled tega
tudi nikomur ne svetujem, da bi
hodil sem. Zima je prav lepa. —
Zadnji ponedeljek se je poročil
Janez Zalčel z Ano Brezar. Ze-

ramija. Do prošlega leta bil sem
voditelj jaz, a — sedaj potreb-
ujejo oblasti mlajših moči. — Ste-
panovič je mlajši, Pa, verujte mi,
meni je udobnejše. Resnično, —
— kaj bi to? — A, oprosite,
vi ste gotovo naša novoimenova-
na koleginja?
— Da, sem.
— Drago mi je. Vsi smo se ču-
dili. Natečaja ni bilo, — ničesar
se ni znalo, pa naenkrat dopis,
da ste imenovani vi. Lepo — lepo.
Služba vam ne bo težavna. Stepa-
novič je omenil, da bi se vam od-
kazal prvi razred. Pa vseeno je.
Tako j danes po "Pridi sv. Duh"
bo seja.
— Šišala sem, da službuje ka-
kor učiteljica tukaj tudi neka go-
spica Stipičeva? — je vprašala
Jurkica po kratkem premoru.
— Kaj, vi ne znate tega? Čud-
no se mi dozdeva. Saj ravno vi
nastopate mesto Stipičeve.
— Torej je ni tukaj? — je vpra-
šala Jurkica razočarano. Tako se
je veselila, da bo službovala skup-
no s hčerjo očetovega prijatelja
in koliko bolj bi jej bila služba
ugodna. — Pa kaj je z njo? — je
vprašala dalje.
— Eh, žalostna stvar. Odpove-
dala se je službi, — morala je to
storiti, ker očeta so jej premestili
v Liko, — a oče, vdovec s šes-
tsterimi malimi otroci! Mislil
sem, da znate vse to.
— Ničesar nisem znala in mo-
rem vam reči, da mi je silno žal.
Pa uprav jaz prihajam na njeno
mesto, ona sirota je morala po-
stati nesrečna, da sem jaz vspela
do tega. Pa čemu vendar so ga
premestili?
— Pst — pst! pustite to, Stepa-
novič prihaja, slišim ga. Kasne-
je vam povem.

Jurkica Agičeva.

— Povest. —
Spisal Ksaver Šandor-Gjalski.

V tem je dospela do nje mala
deklica. Držala je v roki zamaza-
no torbico, iz katere je gledala
tablica.
— Dušica, kje je šola? — je
vprašala Jurkica ter se pripogni-
la do male. Otroče jo je pogleda-
lo in ni odgovorilo ničesar, am-
pak je vtaknilo mali prst v usta
ter šlo dalje.

Oni hitri koraki so jo medtem
prehiteli. Bil je to mlad, visok
človek. Nekoliko metrov dalje se
je ustavil z nekim kmetom, kate-
remu je nekaj naročeval. Kmetič
mu je prikimal z glavo ter se pri-
bližal Jurkici.

— Gospod Garašev mi je ravnok-
ar pravil, da povprašujete za
šolo. Glejte, — vrnite se z menoj,
pospremiti vas jaz.

Jurkica se mu je zainvalila ter
ga poprosila za uslugo.
— Je-li istina, da ste meščica?
se je obrnil kmet do nje ter jej
iz svoje pišee puhnil v lice oblak
dimu. Jurkica ga ni razumela ter
mu odvrnila, da ni meščica, am-
pak učiteljica.

— Ali da, — tako mislim. Re-
kel mi je Garašev. Pa tako mlada
ste še, — ter jo je odmeril od nog
do glave, potem pa nekam zakri-
mal z glavo.

— A prosim vas, kaj pa poši-
lja carstvo ali visoka vlada to-
ko učiteljev, — tako in tako ljud-
stvo komaj izhaja! A kaj je tega
treba deči! Da bi se vsaj česa na-
učili, ali kaj znam jaz! Tudi mo-
ja deklica obiskuje šolo, — tri le-
ta že, a ne zna skoraj ničesar.

Jurkica se je nasmešnila zmene-
do.
Kmet je krenil v ozko uličico
za cerkvijo. Tu sta stali dve mali
zgrbljeni zgradbici, pokriti z de-
skami.

— Tu vam — je jo šola.
— To? — je izustila Jurkica z
dolгим povdankom.

— Na glavni ulici služu v ta na-
men še ena hiša. A prava šola od
starine je ta.

Jurkica se je popela na maja-
joco se stopnice, ki so vodile v
notranje prostore. Na hodniku je
potrkala takoj na prva vrata. Iz
odpadne tuje hiše se je razlegal
silni otročji krik. Jurkica je vstopi-
la v ozko, mračno sobo. Stene
niso bile že davno pobeljene, po
vseh kotih se je razprostirala ve-
lika pajčevina, zadušljiv, težek
zrak je ležal po prostorih; razšir-
jal se je tisti poseben vonj, ki o-
darja v nos po kraljevskih in ob-
činskih uradih in ki ga povzroča
dolgoletni prah in starinski
akti. Za dolgo, z zelenim suknom
prebeljeno mizo je sedel majhen,
debel gospod. Črna, debela glava,
samo nekoliko izrasla iz širokega,
kropkega vrata, potisnjena med
velika, nekoliko vpognjena ple-
ča. Obraz mu je bil nenavaden
rujav polti, a topi, nepravilni
nos in velike, otrpne oči daja-
le so obrazu izraz afrikanškega
tipa. Črni roki, zaraščeni z gosto
dlakoj, bili sta trdi in brez prav
razvitih mišic. Ta znak, ki ga po-
seduje kavkaško pleme, utrjeval
je v človeku vtis, da ima posla
z Afrikancem. A vendar je v ce-
loti odsevala z njega dobrot-
nost in kazal je dobro dušo. Ne-
spretno, težko, skoraj medvedje
njegovo gibanje ga je prikazova-
lo še blažjega. Tako je čutila Jur-
kica o prvem hipu in bilo jej je
povsem lahko.

— Imam-li čast govoriti z go-
spodom voditeljem?
— Ne — ne. Nisem več jaz. Vo-
ditelj je sedaj gospod Stepano-
vič. Jaz sem učitelj Gregor Ha-

— Upravitelj mi je pravil, da
vas je srečal.
— Resnično, vemožni? A kje
je videl gospo? — vmešal se je
Nedeljkovič v razgovor Stepa-
novič.
— Tako torej vi poznate go-
spoda podžupana upravitelja? —
je vprašal Jurkico, okrenivši se
k njej.
— Ne poznam ga.
— Pa kako torej, da vemožni
zna za njen prihod? — je vprašal
Stepanovič Nedeljkoviča.
— Srečal je gospo, — zdi se
mi, da jej je tudi pomogel preko
blata, — tako vsaj je pripovedo-
val. — Moramo vam priznati, go-
spica, da ste napravili naj naj-
boljši vtis. Rekel mi je celo, da
pride tudi on k slovesnosti "Pri-
di Sv. Duh".

Osupnjeno je pogledal Stepa-
novič Jurkico in v istem trenu-
ku se je njegov dosedaj strog in
naguban obraz izpremenil v slad-
ken in ljubeznivega. V prijazen
nasmešek se mu strnile vse po-
teze obraza.

— Tako torej gospod upravi-
telj? — je rekel sedaj ter se tako
izdal nehote. — Resnično mi je
žal, da ste zakasnili zavoljo pri-
sege. Prosim, sedite! Saj res! —
ali se otroci že zbirajo? — Takoj
bo osma, — je izpregovoril ter iz-
vlekel iz žepa težko zlato remon-
turko, pripeto k še težji zlati ve-
rzičici.

— Otrok je že precej, — je od-
govoril Nedeljkovič, — gospa Li-
sička in gospica Milkovičeva sta
tudi tukaj. Lasića ne bo.
— Ah, on vedno tako. Vино-
grad mu je bolj na sren nego šo-
la. Potem pa — vse jaz — vse
jaz. A, gospica, ne bi-li vam bilo
drago spoznati se tudi z bodoči-
mi svojimi kolegijami? Nedelj-
kovič, dajte, pospremiti gospo-
dično tje. Jaz pridem takoj. —
Jurkici je bilo ugodno, da je
mogla oditi. Stepanovič jej je bil
grozen.

— Kam pa sedaj? — je vpra-
šala Nedeljkoviča, ko sta bila
ona sama na hodniku.

— Sem-le, na levo, tam greva
naravnost naprej. Tukaj so na-
meščeni trije razredi. V nasprot-
ni hiši so štiri deski razredi. A
eden dekliški razred so namestili
daleč tam na glavni ulici. Občina
je morala najeti sobo, — je pri-
povedoval mladi učitelj. Morda
bi bil še nadaljeval, da se ni z no-
go zapel v Jurkicin dežnik, pri-
čemer bi bil skoraj padel.
(Dalje prihodnjič.)

— Dozval sem, da ste dospeli.
Preučili ste v gostilni. Potovali
ste s pristavom Smiljanjem. Ze-
jutraj so pripovedovali ljudje.
Jaz doznajam takoj vse.

Jurkica ga ni umela, odvrnila
mu ni ničesar, ampak ga vpraša-
la, da-li bo mogla prisesti še da-
nes.

— Težko; dvomim. Gospod
krajni šolski nadzornik se je men-
dal ravnokar odpravil na neko ko-
misijo. Tako kmalu se ne vrne.
V ostalem pa je vseeno. V svrhu,
da se vam dohodki računajo od
danes naprej, morali bi prisesti
večraj, ker naredba se glasi:
"Dohodki se izplačujejo s prvimi
naslednjega meseca, po dnevu ko-
je kdo bil zaposlen." Tako je
navadno za uradnike, a kakor so
po paragrafu 112. šolskega zaka-
na učitelji povsem izenačeni z ur-
adniki, akopram so le deželni ur-
adniki, — tako vsaj si tolnačim
paragraf 96. istega zakonskega
člana, — nastaja vprašanje, seli-
ta naredba tika tudi slednjih.

Stepanovič je izgovoril te be-
sede, kakor bi čital kak odlok.
Mož je povsem otrpnil, kadar je
čital tako naredbo ali paragraf-
je. Jurkici seveda ni bilo možno
proceniti ta njegov svečani, do-
stojanstveni, povsem službeni na-
stop, — a obvestilo jo je potrla.

— A zakaj niste že prej pomi-
slili na takoj važen čin? — je na-
daljeval Stepanovič, pa se začel
šetati po sobi.

— Misli-la — misli-la sem, —
kako ne, — še oče me je opozoril
na to. A nisem znala, da večraj
ne dospem za časa.

— Oho — oho, — jo je prekinil
Stepanovič oholo in porogljivo.
— Pa da ste dospeli tudi večraj,
bi bilo drugačno. Ker, prosim
vas, — v najugodnejši okolici-
nah ne bi mogli dospeti pred pol-
dne. A mislite, da bi vas mi za-
prigeli takoj popoldne? Ha-ha!

V tem je vstopil v sobo mladi
človek, ki se je takoj predstavil
Jurkici kakor učitelj Tašo Ned-
eljkovič.

— Dozval sem, da' ste dospeli,
je pripomnil.
— Tako? — je odvrnilo dekle
nevoljno. Škrebalo jo je zaradi
njega plačila.

— Ker smo mnenja, da vam za-
lostni položaj "Glavne posojilni-
ce" ni doela znan, vam v nastop-
nem podajamo nekaj pojasnili.
Člani, kateri so polomili tega
zavoda popolnoma nedolžni, po-
ndnijo, da plačajo upnikom 30
odstotkov njih likvidnih terjatev
do 1. julija 1914 pod pogojem, da
se isti odgovorijo paralenli ekseku-
ciji nasproti članom, ostane jim
pa vsa pravica nasproti konkurz-
ni masi.

Dr. Josip C. Oblak, kot upravi-
telj konkurzne mase, je izplačal
tekoma meseca novembra 1913 na
račun glavnice 10 odstotkov, upa-
nje je, da bodo prejeli vlagatelji,
ko se vse združeno premoženje
realizira, še 10 odstotkov, mogoče
tudi več iz konkurzne mase.

Podpisani odbor se obvezuje
imenom zadržnikov plačati do
1. julija 1914 pod zgoraj navede-
nim pogojem na to vlogo 30
odstotkov iz denarjev, ki jih bo
prejel od članov, ki so podpisali
tozadevne izjave. Dogovorno z za-
držniki si bo pa moral likvida-
cijski odbor zagotoviti premože-
nje teh in lahko se zgodi, da ne
bode ono, dasi malo število vla-
gateljev, ki po svoji neprevidno-
sti niso pristopili k poravnavi,
dobilo niti teh ponujenih 30
odstotkov. Posebno bodo prizadeti
lastniki manjših vlog, ker se jim
ne bo izplačalo preganjati ne-
dolžne člane. Od članov, kateri
imajo kak premoženja, ne bodo
dobili ničesar, ker bodo ti že za-
rubljeni od podpisanege odbora,
v korist onim upnikom, ki bodo
pristopili poravnavi.

1794 Kobe Janez.
2045 Ambrožij Matija.
2441 Barbič Franc.
2612 Rački Math.
2757 Maček Ivana.
2838 Repovž Anton.

— Upravitelj mi je pravil, da
vas je srečal.
— Resnično, vemožni? A kje
je videl gospo? — vmešal se je
Nedeljkovič v razgovor Stepa-
novič.

— Tako torej vi poznate go-
spoda podžupana upravitelja? —
je vprašal Jurkico, okrenivši se
k njej.
— Ne poznam ga.
— Pa kako torej, da vemožni
zna za njen prihod? — je vprašal
Stepanovič Nedeljkoviča.

— Srečal je gospo, — zdi se
mi, da jej je tudi pomogel preko
blata, — tako vsaj je pripovedo-
val. — Moramo vam priznati, go-
spica, da ste napravili naj naj-
boljši vtis. Rekel mi je celo, da
pride tudi on k slovesnosti "Pri-
di Sv. Duh".

Osupnjeno je pogledal Stepa-
novič Jurkico in v istem trenu-
ku se je njegov dosedaj strog in
naguban obraz izpremenil v slad-
ken in ljubeznivega. V prijazen
nasmešek se mu strnile vse po-
teze obraza.

— Tako torej gospod upravi-
telj? — je rekel sedaj ter se tako
izdal nehote. — Resnično mi je
žal, da ste zakasnili zavoljo pri-
sege. Prosim, sedite! Saj res! —
ali se otroci že zbirajo? — Takoj
bo osma, — je izpregovoril ter iz-
vlekel iz žepa težko zlato remon-
turko, pripeto k še težji zlati ve-
rzičici.

— Otrok je že precej, — je od-
govoril Nedeljkovič, — gospa Li-
sička in gospica Milkovičeva sta
tudi tukaj. Lasića ne bo.

— Ah, on vedno tako. Vино-
grad mu je bolj na sren nego šo-
la. Potem pa — vse jaz — vse
jaz. A, gospica, ne bi-li vam bilo
drago spoznati se tudi z bodoči-
mi svojimi kolegijami? Nedelj-
kovič, dajte, pospremiti gospo-
dično tje. Jaz pridem takoj. —
Jurkici je bilo ugodno, da je
mogla oditi. Stepanovič jej je bil
grozen.

— Kam pa sedaj? — je vpra-
šala Nedeljkoviča, ko sta bila
ona sama na hodniku.

— Sem-le, na levo, tam greva
naravnost naprej. Tukaj so na-
meščeni trije razredi. V nasprot-
ni hiši so štiri deski razredi. A
eden dekliški razred so namestili
daleč tam na glavni ulici. Občina
je morala najeti sobo, — je pri-
povedoval mladi učitelj. Morda
bi bil še nadaljeval, da se ni z no-
go zapel v Jurkicin dežnik, pri-
čemer bi bil skoraj padel.
(Dalje prihodnjič.)

— Dozval sem, da ste dospeli.
Preučili ste v gostilni. Potovali
ste s pristavom Smiljanjem. Ze-
jutraj so pripovedovali ljudje.
Jaz doznajam takoj vse.

Jurkica ga ni umela, odvrnila
mu ni ničesar, ampak ga vpraša-
la, da-li bo mogla prisesti še da-
nes.

— Težko; dvomim. Gospod
krajni šolski nadzornik se je men-
dal ravnokar odpravil na neko ko-
misijo. Tako kmalu se ne vrne.
V ostalem pa je vseeno. V svrhu,
da se vam dohodki računajo od
danes naprej, morali bi prisesti
večraj, ker naredba se glasi:
"Dohodki se izplačujejo s prvimi
naslednjega meseca, po dnevu ko-
je kdo bil zaposlen." Tako je
navadno za uradnike, a kakor so
po paragrafu 112. šolskega zaka-
na učitelji povsem izenačeni z ur-
adniki, akopram so le deželni ur-
adniki, — tako vsaj si tolnačim
paragraf 96. istega zakonskega
člana, — nastaja vprašanje, seli-
ta naredba tika tudi slednjih.

Stepanovič je izgovoril te be-
sede, kakor bi čital kak odlok.
Mož je povsem otrpnil, kadar je
čital tako naredbo ali paragraf-
je. Jurkici seveda ni bilo možno
proceniti ta njegov svečani, do-
stojanstveni, povsem službeni na-
stop, — a obvestilo jo je potrla.

— A zakaj niste že prej pomi-
slili na takoj važen čin? — je na-
daljeval Stepanovič, pa se začel
šetati po sobi.

— Misli-la — misli-la sem, —
kako ne, — še oče me je opozoril
na to. A nisem znala, da večraj
ne dospem za časa.

— Oho — oho, — jo je prekinil
Stepanovič oholo in porogljivo.
— Pa da ste dospeli tudi večraj,
bi bilo drugačno. Ker, prosim
vas, — v najugodnejši okolici-
nah ne bi mogli dospeti pred pol-
dne. A mislite, da bi vas mi za-
prigeli takoj popoldne? Ha-ha!

V tem je vstopil v sobo mladi
človek, ki se je takoj predstavil
Jurkici kakor učitelj Tašo Ned-
eljkovič.

— Dozval sem, da' ste dospeli,
je pripomnil.
— Tako? — je odvrnilo dekle
nevoljno. Škrebalo jo je zaradi
njega plačila.

Romanje Jernejca Tonača.

Spisal Z. N.

(Dalje.)

"Vidiš, sedaj mi je odnehalo", pove zeleni možje Tonaču sediš poleg njega. "Vse je lepo in tako, da se bi človek skoraj ne mogel pritoževati, samo da bi ne bilo tega nadležnega žolodea. Polne je in krače tako žlahtno in vabljivo diše z vozička. Vstani, Tonač, pa si jo privoščiva eno za drugo. Ne daleč odu pa je gostilna Ravnikarjeva, kjer si potem ugasiva žejo."

"Ni napačna misel", je mislil spokorni romar samprisebi. "Ne morem, ne smem", de potem naglas. "Sicer sem lačen. Ali tamle na vozičku imam polno bisago suhih skorj. Teh se največ in željo preženeva z vodo iz studene, ki tam-le brzi po ozki in kameniti strugi."

"Da sem jaz Jernejec Tonač, bi ne imel tako neumnih in žalostnih misli. Suhe skorje in voda so bridke besede. Potem pa to kljuse! V svetli kočiji bi se vozil s parom iskrnih konj. In bosonog in gologlavl! Beži, beži! To se vendar ne spodobi za takega kmetu, kakor je Jernejec Tonač iz Sentjerneja. Ljudje se mu posmehujejo in norčujejo iz njega."

"Nekaj bi utegnil imeti prav! Ali pomisli!"

"Vem, kaj hočeš reči", de zeleni godec, kateremu so jeli rasti pod rdečo kapice rogovi. "Pomisli, kaj poreko že ljudje v Krškem, ko te zagledajo takega le s tem mršavim kljusetom in s tem škripajočim vozičkom, in kako se bodo začudili Stajerci, potem Gorenjci, Ljubljane in itd. ugledavci te v tem beraškem položaju..."

"Ti imaš zelo pametne misli, prijatelj", se udeja boljinbolj Tonač godecem prigovarjanju. "I, kajpak!" de škodoželjno čudni godec, in nohti na rokah so se izpremenili namah v ostre kremplje, česar pa ni opazil Tonač. "Saj Ti povem in veruj mojim besedam! Pametne so in koristne. Vstani ter vzemi kračo z vozička! Potem pa greva v gostilno Ravnikarjevo."

"Nimam belica v žepu..." de sramežljivo Tonač. Kajti odkar pomni, še ni bil brez denarja. In rdečica žgocnega sramu mu je obšla obraz.

Godčevo prigovarjanje je bilo zapeljivo in mamljivo. In Tonač je hotel vstati ter iti k vozičku po kračo. Kajti lačen je bil že zelo. To je pa že spaka, da nima denarja pri sebi.

"E, če gre samo zaradi denarja, si ne beli glave! Saj te pozna Ravnikar in ti zaupa cel sod vina brez vsakega denarja. Kdo na svetu bi ne zupal Jernejcu Tonaču?" izpregovori rogač in nogo se mu izpremeni v kopita.

"Tako je", mu pritrdi Jernejec, kateremu se je že popolnoma vzbudil nekdanji njegov ponos.

In že se je uprl z rokami na zemljo da vstane ter ide k vozičku.

Ali tedaj se zave spomnivši se svojih otrok. Obsedel je. In potegnil je hladni veter silno in bogve kako je bilo, da je Tonač zadremal tisti trenotek...

In solnce je bilo še samo za enega moža visoko, ko se prebudi iz trudnega spanja, in čudna godca ni bilo več poleg njega.

"Izkušnjava, sama izkušnjava!" zavzdihne tedaj Tonač. "Odtod slabe in hudobne misli! Ta godec, ta godec mi ne gre iz glave. Kam jo je neki pobral... Dolgo sem spal. Prenočiti bom moral v Krškem. Pri Amerikanu" se vstavi, pa je. Hi, hi, rjavka!" požene konja, in koleasa zaškrpljejo cvileče. Voziček se jame počasi pomikati po zaprašenih cestah proti Ravnikarjevi gostilni.

Solnce se že dotika gorskih vrhov. Vročina odneha polagoma in hlad se vleče na zemljo. Tonačev voziček pričenja mimo Ravnikarjeve gostilne. Glasovi hrečee harmonike silijo praskaje na Tonačeva ušesa. Prešeren in hrpav smeh mu bje skozi in široko odprta gostilniška okna. Včeraj je bilo v Krškem žegnanje, in dahs imajo berači denar. Vsi so zdravi v gostilni. Hromci plešejo, gluhi slišijo, mutci govorijo ostudne besede, slepci gledajo s pohotnostjo na zaripljene in od starosti spačene obraze beraških vlačug. Berači, ti nesramni berači imajo priberan denar, in

krčmar dela izbornu kupčijo. Da je le danes nesramno veselje! kaj jih briga jutri. Saj jutri bodo pijani ležali ter spali kar dva dni vkup. Potem pa spet na žegnanje in seje! Dobri ljudje jim spet naspijejo polne kape denarja tem laži-pohabljenecem. Tako milosrčni so ti kranjski ljudje, in toliko sejmov in žegnanj je po Dolenjskem!

"Krčmar, le nosi vina na mizo!" zakriči hripavo in pijano človek, ki se je večeraj delal za mutoa.

"Urša, le zavrti se in privij se tesno k meni!" zavpije pohotno lažipohabljenec-hromec.

"Jaka, le okroglo zaigraj, da se sree raztaja moji kozjevi ljubici, vlačugarski Franci!"

"Hej, bratje in sestre! Ali vidite Jernejca Tonača! Ha! ha! Pogledite ga no!"

In vse se pijano zažene k oknu. Le godec še ne preneha s svojimi harmoniko.

"Ho, ho! Tonač, kaj pa kar tako možko mimo!"

"Postoj vendar nekoliko s svojo gosposko kočijo in polnokrvno kobilo!"

"Sem pojdi! Piti ti damo! Dovolj pijače imamo in dosti denarja."

"Godec imamo in lepih žensk, da je kaj!"

"Zavrti se z mojo Uršo in lahko pojdeš spat z njo!"

In vse se režeje zakrohota tem sirovim besedam.

"Kako je ponižen danes ta šentjernejski bahač!"

"Kaj pa prodaja ta prašičji krčmar iz Sentjerneja?"

"Repo, korenje in peso!"

"Kje bi pa dobil te reči? Ali ne veš, da mu je pobila toča?"

"Bog že ve, kateri kozi odbije rogove!"

"Le postoj, no malo! Vso tvojo kramarijo pokupimo mi. Dosti evenka imamo še pod palecem. Če pa prosiš vbogajme, tudi dobiš nekaj soldov pri nas."

"Jernejec, bogati kmet Tonač, kar pristopi k naši družbi!"

"Za pijačo mora dati, če hoče v naš krog."

"Seveda. Sprejeto!"

"Je preneumen za našo obrt."

"Še lakote pogine!"

"Kmalu bomo slišali, da se je našlo Tonača mrtvega v kakšnem jarku, ali pa za kakim plotom."

In spet zabrni ostudno krohotanje Tonaču na uho. Vsi, ki so bili pri oknu in na vežinih vratih, se reže nesramno in zasmehljivo ter se prerivajo pijano semtertje.

Moški objemajo zavržene ženske, in ženske se ostudno privijačijo moškim ter se jim liježe pohotno in razuzdano.

Krvavečee solnce še enkrat pogleda pomilovaje te razbrzdane in od pijače in strasti razpaljene obraze, potem pa naglo zdrkne za gore. Sram ga je takih ljudi.

Tonač gre žalostno in molče mimo teh razuzdanev sramovaje se ne sebe, ampak te beraške družali.

Pot mu lije po obrazu, dasi se je že popolnoma ohladila narava. Kajti dan se je bil ravnokar poslovil, in nočni sel, prijazni pomladni mrak, že razprostira svoje mehke peroti čez celo prirodo.

Toliko sta že prešla s konjičem bele ceste, da se mu je skrija Ravnikarjeva gostilna.

Ali hrečee glasove tiste harmonike in hripavo in pijano kričanje še vedno čuje naš romar.

Natanko tak godec je bil v krčmi, de samprisebi Tonač spomnivši se svojega spremljevalca v zelenem suknjiču in rdeči čepci. "Bogve kako je to bilo." Tu nekoliko pomisli. "Prišel je kakor iz tal in izginil kakor kafa. E, nič! Zli duh me je izkušal. Nič drugega ni bilo."

Vse je bilo tedaj tiho in svečano naokoli kakor v cerkvi, kadar je prazna.

"Hi, hi, rjavka!" poganja Tonač svojo mršavo kobilo. E, več kaj, Tonač je imel včasih iskrene konje, kakor je iskra in čila mladost. Takih-le kljuset še pogledal ni. Kamo-li da bi jih imel v svojem hlevu. Ti si mi v večjo sramoto in hujo pokoro kakor cela ta romarska pot. Kajti vsem je znano, kakšno vprego je imel nekdanji šentjernejski kralj. Hm, berač in kralj! Ta dva pojma sta si tako blizu kakor nos in usta.

Več, rjavka, rajše bi grizel steničice, kakor pa tebe poganjal. Ali kaj bi se jezil!! Kakršen gospodar, takšne živali v hlevu. Hi! hi! rjavka! Prestopaj vendar nekoliko urneje! Saj vidiš, da se skraj stemi, in Krčani gredo zgodaj spat ponavadi. Če prideva prepozno, bova morala prenočiti kar pod milim nebom. Pa saj se

spodobi tako spokornemu romarju."

Tako se pogovarja in poganja svojo rjavko.

Okoli devete ure zvečer je bilo, in mirni so taki večeri po takšnih mestih, kakor je Krško. Tuin tam se priguje starikevi možiček ter si prizadeva urno dospeti pod svojo domačo streho. Izza kakega vogla se izluči kaka gruča mladih fantov, ki ugibljejo v razposajenem pogovoru, kam gredo vasovat nocoj. Ulice so prazne in brleče svetilke jih razsvetljujejo le skromno, ali pa nič. Kajti prav nič ni čudnega, če jih je pozabil mestni sluga in mož pravice obenem napolniti s petrolejem. Po gostilnah je še največ življenja. Zato pa so te še najbolj razsvetljene.

In Tonač vstavi svoje kljuse in svoj voziček pred gostilno "Pri Amerikanu". Krčmar, Florijan Vodopivec, je tedaj stal na vratih, golorok z baržunasto čepico na glavi in je imel roke v hlačnih žepih, kakor se to spodobi takim obrtnikom. To Vam je bil visok možakar gladko obritega in zabuhlega obraza z vedno smehljajočim se usmevom.

"Za božjo voljo, kakšen pa si Tonač!! zakličje Vodopivec spoznavši spokornega romarja. "Ali se Ti je kaj pripetilo? Govori vendar, duša, in stopi noter. Konja spravi že moj hlapec pod streho."

"Ali se nisi slišal o moji nesreči?" ga vpraša začudeno Jernejec.

"Hudo so Te zdelali, Jernejec", pripomni krčmar ter ga prime pod pazduho, da ga odvede v sobo. "Smiliš se mi v dno srea. Nesramni so bili tisti razbojniki. Ali jih je bilo več, povej, govori, duša!"

"O več, več je bilo nesreč, ki so me uničile popolnoma", odgovori Tonač ter obstane na pragu. "Povej mi, ali me hočeš danes pod streho?"

"Pri meni se ne prosi, ampak zaukazuje, Tonač. Čudno se mi zdi, da si tako ponižen! Kar naroči zase sobo, hlev za konja in za voziček streho."

"Danes ne morem!"

"Kaj?" se začudi velikanski krčmar in na smehljajočem obrazu se mu pojavi komaj vidna nezaučnost.

"Če bi Ti vedel, kaj me je vse doletelo lansko leto in letos, pa bi se ne čudil tako moji ponižnosti."

"A tako!" se spet začudi nekoliko debeli obrtnik z vinom, izpusti romarjevo roko ter odide v gostilno.

"Pričakoval sem kaj takega", izpregovori potem Jernejec ter gre spet k svojemu vozičku. "Hi, hi, rjavka!"

In voziček je zaškrpjal in Tonač se je počasi oddaljeval spred Vodopivčeve krčme. "Nehvalečnost je plačilo tega sveta", si je stokrat ponavljal Tonač stopaje poleg svojega vozička.

Ko se je bil oddaljil naš romar za sto korakov od krčme in je bil že blizu mostu, ki pelje čez Savo na štajersko stran, je prišel spet Vodopivec na vrata svoje hiše.

"Ha, ha, ha!" se zasmee na široko. "Razumel me je nekdanji tako ponosni kmet Tonač. Uvidel je, da ne maram revežev pod svojo streho, in jo odkuril v temno noč. Eni gor, drugi dol! Tako je bilo, tako je in tako bo. Ha, ha, ha! Prav se mu godi temu oholemu človeku. Še zdaj je ošaben. Ošabnost se je še vedno kaznovala sama, ha, ha, ha!"

"Pa tudi nehvalečnost", se oglasi izza vogla vstopivša majhna postava.

"Kdo pa si Ti, prihuljena naš capinska?" se razhudi domisljavi krčmar. "Kako se unaš umešavati v moje reči?"

"Ni mi treba odgovarjati, kdo sem. Poznava se že dokaj let. Tudi odpuščanja te ne prosim, ti dožiček s polno luno na vratu!"

"Kaj, ti, ti, ti raztrgana malha beraška? Ti me še zmerjaš, ti zaplotnik, ti pijanec, ti eigan, ti capin!"

"Ne razburjaj se po nepotrebnem! Počakaj, da ti povem, kar ti gre! V temno noč si zapodil nesrečnega Jernejca Tonača iz šentjerneja. Natanko sem slišal vajin pogovor. Tistega si odlovil, ki te je postavil na noge. Če bi ne bilo njega, bi bil danes še slabša capinska naš, kakor sem jaz. Mož ti je posodil denar, da si kupil to hišo ter jel slepariti ljudi s ponarejenimi vini in pomijami. Imel si srečo, in danes se postavljaš kakor petelin na gnoju. Z njegovim denarjem si začel."

"Ali sem mar komu kaj dolžan? Ali mu nisem vrnil vse do zadnjega novčiča?"

"Tudi to vem. To sem ti hotel povedati zaradi zaničevanja in zasmeševanja, katerega si izrekel pred par minutami. Kar se pa moje osebe tiče, naj ti povem, da še nikoli nisem beračil v tvoji hiši. Pa tudi ne bom."

"Saj tudi ne maram take beraške golazni v svoji hiši."

"Že prav, širokohladeč ošabni! Morda se še kedaj srečava. In takrat ti jih povem še več. Sedaj le nimam časa za to. Mudi se mi za nesrečnim Tonačem. Torej na snidenje, ti zabuhlin nehvaležni ti!"

Ta huda ploha je popolnoma zmedla krčmarja, in majhna beračeva postava je izginila v poltemo ozke in nerodne ulice.

Omeniti moramo, da ni bil ta zgovorni možiček nihče drugi kakor berač Matevžek. Doma je bil spod Trške gore pri Novem mestu in pisal se je za Podleska. Tam je imel leseno bajto z majhnim vrtom in skromno njivico. Včasih je vsadil nanjo krompir, včasih pa jo je pustil neobdelano in plevolno, kakor mu je pač prišlo v glavo. Imel ni nobenega domačega. Stariši so mu pomrli že v zgodnji mladosti, brat in sestra pa nekoliko pozneje. Po celem Dolenjskem je bila znana njegova dobrovoljnost in razposajena hudomušnost. Povsod je bil priljubljen. Nikomur ni storil nič zalega in nikogar ni nadlegoval z beračenjem. Prišel je v hišo pozno zvečer, ali pa zgodaj zjutraj, delal po dva ali tri dni, zabaval ljudi s smešnicami in narodnimi pevkami, potem pa spet odšel zjutraj ali zvečer kam drugam. Nikjer, v nobenem kraju ni strpel dalj časa kakor teden dni. Bil je pravi tip dobrovoljnega in poštenega pohajaea.

In menda ni bilo človeka po dolenjskih vaseh, trgih in mestih, ki bi ne poznal tega berača in ga ne ljubil. Samo slabi ljudje so ga sovražili ter mu zavidali vseobčo priljubljenost obenem. Znan je bil tudi po drugih sosednih deželah kot beraček Matevžek. Zato pa tudi ni čudno, da ga je poznal in sovražil že nekdanji krčmar Florijan Vodopivec.

(Nadaljevanje v prihod. prilogi.)

Pekovski štrajf v Beogradu

je vsled posredovanja obrtne

zbornice pred kratkim končan

ter se je med pekovskim društvom in mestno upravo sklenil sporazum. Občina je dovolila zvišanje cen, zato si je pa zagotovila nadzorstvo nad pekarnami. V komisiji, ki bo imela nadzirati delo v pekarnah, bo več obč. svetnikov.

Razen tega se je ustanovila posebna komisija, ki bo natančno proučila pekovski vprašanje in podala svoje poročilo obč. svetu. Peki bodo odslej pekli hlebe po 30 par (vin).

Ko se je bil oddaljil naš romar za sto korakov od krčme in je bil že blizu mostu, ki pelje čez Savo na štajersko stran, je prišel spet Vodopivec na vrata svoje hiše.

"Ha, ha, ha!" se zasmee na široko. "Razumel me je nekdanji tako ponosni kmet Tonač. Uvidel je, da ne maram revežev pod svojo streho, in jo odkuril v temno noč. Eni gor, drugi dol! Tako je bilo, tako je in tako bo. Ha, ha, ha! Prav se mu godi temu oholemu človeku. Še zdaj je ošaben. Ošabnost se je še vedno kaznovala sama, ha, ha, ha!"

"Pa tudi nehvalečnost", se oglasi izza vogla vstopivša majhna postava.

"Kdo pa si Ti, prihuljena naš capinska?" se razhudi domisljavi krčmar. "Kako se unaš umešavati v moje reči?"

"Ni mi treba odgovarjati, kdo sem. Poznava se že dokaj let. Tudi odpuščanja te ne prosim, ti dožiček s polno luno na vratu!"

"Kaj, ti, ti, ti raztrgana malha beraška? Ti me še zmerjaš, ti zaplotnik, ti pijanec, ti eigan, ti capin!"

"Ne razburjaj se po nepotrebnem! Počakaj, da ti povem, kar ti gre! V temno noč si zapodil nesrečnega Jernejca Tonača iz šentjerneja. Natanko sem slišal vajin pogovor. Tistega si odlovil, ki te je postavil na noge. Če bi ne bilo njega, bi bil danes še slabša capinska naš, kakor sem jaz. Mož ti je posodil denar, da si kupil to hišo ter jel slepariti ljudi s ponarejenimi vini in pomijami. Imel si srečo, in danes se postavljaš kakor petelin na gnoju. Z njegovim denarjem si začel."

"Ali sem mar komu kaj dolžan? Ali mu nisem vrnil vse do zadnjega novčiča?"

Kašel v februarju

je navadna pritožba. Najprej se malo prehladite, potem pa pride tisti razdražljivi — kašel. Zatrte ga — rabite

SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA

(SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS)

Njegovi učinki so hitri in prijetni. Priporoča se za zdravljenje kašlja, prehlada, hripavosti, vnetje sapnika, oslovskega kašlja in drugih obolenj na dihalnem ustroju. Cena 25 in 50 centov.

REVMA TIZEM

v vseh njegovih oblikah bi se moral takoj ozdraviti. V to svrhu sta najboljša

SEVEROVO GOTHARDSKO OLJE

(Severa's Gothard Oil)

Cena 25 in 50 centov.

ZA ZUNANJO RABO

ki je izborno mazilo zoper bolečine, otekline, okorelosti, revmatizem, izvinjenja, oteklaje in razne druge poškodbe.

SEVEROVO ZDRAVILO ZOPER REVMA TIZEM

(Severa's Rheumatic Remedy)

Cena \$1.00.

ZA NOTRANJO RABO

katero je uspešno zdravilo zoper pokostnico, revmatizem v mišicah in sklepih, revmatizem nad obistmi in druge enake neprilike.

SEVEROVE TAB-LAX

Sladkorno odvajalo uspešno v učinkih za otroke in odrasle

Cena 10 in 25 centov.

Severova Zdravila so naprodaj v lekarnah povsod. Zahtevajte samo Severova. Ako jih nima lekarnar v zalogi, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Politični umor v Kalkuti.

Pred kratkim je ustrelil neznan atentator na enem najbolj obljubljenih trgov podnadzornika kriminalne policije v Kalkuti. Oddal je nanj več strelav. Atentator je nato pobegnil in se izgubil v množici. Po daljšem begu ga je vjel ordonančni častnik podnadzornika. Atentat je posledica zadnje obravnave proti družbi zarotnikov, katere član je bil tudi atentator. To obravnavo je vodil ustreljeni podnadzornik.

Velikazaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja bala vina po.....70c. galion
črno vino po50c. "
Drobnik 4 galone za\$11.00
Brijavec 12 steklenic za\$12.00
4 gal. (sodček) za\$16.00
7a obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL,
5305 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

Najhitreje in najceneje

pošilja

denarje v staro domovino.

Denarne nakaznice izplačuje c. k. poštna hranilnica na Dunaju.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St.,

New York.

Podružnica:

6104 St. Clair Ave., N. E.,

Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOHN GERM, Box 57, Braddock, Pa.
 I. Podpredsednik: MICHAEL KLOBUČAR, 115-7th St., Calumet, Mich.
 II. Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 426, Ely, Minn.
 Blagajnik: JOHN GOULDER, Box 196, Ely, Minn.
 Naupnik: LOUIS KASTELIC, Box 558, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVCO, 308 N. Chicago St. Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MICHAEL KUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
 PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
 JOHN VOORICH, 444-4th St., La Salle, Ill.
 JOHN ARMSTRONG, 4419 Main Ave., Cleveland, O.
 JOHN KRZISNIK, Box 133, Burlington, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
 JOSEPH PISHLAR, 468-4th St., Rock Springs, Wyo.
 GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEF MEETEL, od društva stev. 1. Ely, Minn.
 ALOIS CHAMPA, od društva stev. 2. Ely, Minn.
 JOHN KOVAC, od društva stev. 3. Ely, Minn.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne priljubitve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. J.

Ely, Minn., 1. febr. 1914.

Uradnikom krajevnih društev J. S. K. J. na znanje. —

Asesment za mesec januar se je bil nekoliko zakasnil zaradi klasifikacije članov in članice po novem sistemu. Isti je sedaj popolnoma izdelan in poslan na tajnika društev s knjigami vred. Če ga ni kateri tajnik še prejel, naj vpraša za knjige na bližnji Express postaji; iz glavnega urada je bilo vse poslano po United States Express Co.

Korigirani imenik sem vrnil vsakemu društvu nazaj, kakor tudi vključil podlago v novih knjigah, po kateri se ima zanj naprej poslati. Pri vsaki imeni in zahtevam, koliko ima kateri za plačati po novi lestvici. Gg. tajniki naj ta imenik natančno pregledajo in si ga vključijo v svoje knjige. Če je še kaj pomot v svetah ali starosti, zaznamujte to na imeniku, katerega sem vam poslal, in vrnite še vse skupaj nazaj v urad glavnega tajnika Jednote. Ta imenik se mora vrniti v glavni urad še enkrat, če je kaj pomote ali ne. Storitve pa to nemudoma, da mi bode mogoče popraviti vse pomote, predno bode delal asesment za mesec februar.

Gg. tajniki krajevnih društev so se posebej prošeni, da se poslužujejo samo novih form za poročila na Jednoto; isto velja tudi za poročila bolne podpore. Bolnikov ni potreba poročati v glavni urad, ampak le bolniške nakaznice, ki se morajo točno pošiljati glavnemu tajniku, kadar kateri zahteva bolno podporo. Nobena nakaznica ne sme biti nad 2 meseca stara. Kadar izdajate prestopne liste, pazite, da zaznamujete poleg imena tudi starost in koliko kedo plačuje. Ko se pošilja asesment, priložite se mora tudi 25c za vsak prestopni list; to je tudi v veljavi za promembo oporoke ali za novi certifikat.

Zastopniki krajevnih društev so prošeni pošiljati denar za asesment samo na tajnika Jednote in ne več na blagajnika, kakor je bilo do sedaj v veljavi. Paziti morajo tudi, da prilože duplikat asesmenta k vsaki pošiljavi in da pristejejo pristopnino vseh novih članov takoj, ko isti pristopijo. Če je kakemu zastopniku, oziroma društvu nemogoče poslati asesmenta za januar, naj pošlje skupaj oba asesmenta v februarju, toda duplikat obeh se mora priložiti k pošiljavi. Vazno je tudi, da zastopniki točno vračajo vse pobornice in da denar, katerega ne morejo v roku 90 dni oddati na pravo mesto, odpošljejo na blagajnika neizplačanih smrtnin g. Louis Castello, Salida, Colo.

Tajniki društev naj pazijo pri sprejemanju suspendiranih članov, ki so bili suspendirani pred 1. januarjem 1914, da zanje prilože svoto \$1.00 za bolniški sklad. Članom društva naj se tudi naznani, da glavni urad nemore in ne bode odgovarjal na osebna pisma posameznih članov. Če ima član kak pritožbo ali prošnje, se morajo iste poslati edino le potom tajnika krajevnega društva, kajti le on je opravičen voditi uradno dopisovanje med društvom in Jednoto. V važnih pritožbah se je pa obrniti na porotni odbor.

V glavnem uradu Jednote se je vršila od 20. do 24. jan. seja glavnih uradnikov Jednote, na kateri so bili navzoči predsednik, stari in novi nadzorniki Jednote. Na tej seji se je razmotrivalo marsikaj za dobrobit Jednote, v prvi vrsti pa glede nove lestvice, katero smo morali sprejeti. Prišlo se je do zaključka, da začnemo poslovati po novi lestvici po vseh državah, ne glede na to, kaj stane druge Jednote, kajti doglano se je, da je le malo držav, katere še nimajo tej napredni postav, in da je vprašanje časa, ko bodo vse zahtevale povisano lestvico. Jednota, ki se poprej poslužuje varnostnih naprav, bode imela vedno prednost in boljše podlago za bodočnost.

Glede enakopravnosti članice Jednote je tudi bilo vložnih več prošelj in priporočil. Oziroma se na željo veliko društev, se je sklenilo, da bomo smatrali tudi članice kot enakopravne v moških društvih. Da pa zamoremo to pravilno in točno izvršiti je potrebno, da se pristevajo vse take enakopravne članice vri moških društvih med moške same, to je: vse tiste, katere žele biti enakopravne z moškimi za bolniško podporo, naj se pristevajo med moške, naj se ž nimami vred poročajo v mesečnih premebah in naj se med moške vpišejo v imeniku. Vse one pa, ki ostanejo po starem, se sporočajo kakor po navadi. Če bodejo tajniki to pravilno vpoštevali, bode ravno tako dobro, kakor če bi članice imele same svoje društvo. Če je pa v kaki naselbini zadostno število članice, naj si ustanove svoje društvo, če želijo.

Seja glavnega odbora je tudi sklenila svetovati vsem krajevnim društvom po krajih, koder vlada stavka, da naj ne sprejemajo stavekavkazov. Jednota po novih pravilih ne plačuje bolne podpore nobenemu ki je stavkavkaz. Zato naj je bolje, da takih članov tudi ne sprejemamo v Jednoto, da se izognemo neprikladim. Svetovali bi vsem članom, da držijo strogo skupaj, kjerkoli se bi je borba za delavske pravice.

Na seji glavnih uradnikov je bilo tudi predloženih več prošelj za kako malo pomoč od društev naše Jednote iz okrajev, kjer vlada stavka. Glavni urad sicer rad podaljša plačevanje asesmentov v takih krajih, toda ker tudi to ne pomaga veliko, se je sklenilo razpisati prošnje na vsa društva, ki se nahajajo v krajih, kjer ni stavke in vlada boljše razmere, da se naj nabirajo prostovoljni prispevki za slovenske stavkarje oziroma člane naše Jednote. Gg. tajniki krajevnih društev ste uljudno prošeni, da nabereate kar največ mogoče takih prispevkov ter jih pošljite na glavnega tajnika Jednote, kateri jih bode razdelil na vsa prizadeta društva. Pri nabiranju darov povdarjajte med našim narodom, koliko trpe naši delavci po krajih, kjer se bore za obstanek in za boljše razmere. Ta društva potrebujejo naše pomoči in nobeden naj ne od-

reče, kateri more le kaj darovati. Vsi darovi se bodo priložili v glasilu Jednote, objavilo se bode tudi kam bode denar poslan. Društva, ki so prizadeta pri stavki, naj se javijo v glavni urad.

Glede bolniških nakaznic še enkrat omenim, da naj bodejo krajevni tajniki zelo pazljivi, da ne pošljejo v glavni urad kak nakaznice, ki ne bi bila pravilno izdelana ali podpisana. Vsled tega bi nastala neljuba zamuda pri izplačevanju podpore, katere je šestokrat jako nujna našim bolnikom. Paziti se mora, da nadzorniki izpolnijo svojo stran na nakaznici ter tako omogočijo glavnemu uradu, da bode vedel, če je bil bolnik pravilno nadzorovan ali ne. Društvo pa naj izpolni ono, kar je označeno na formi. Nobeno društvo ne more biti dovolj pazljivo na svoje bolnike, vsak zdrav član društva bi moral biti nadzorovatelj in paznik, kajti vsak član je prizadet pri izplačilu. Upravičene podpore moramo točno izplačevati, a paziti moramo na vse neopravičene. Glavnemu uradu ne bode ljubo zavračevati take nakaznice in pričakovati je, da jih tudi ne bode potreba.

Glede pristopnine za nove članice in članice, ki pristopijo po 1. januarju 1914, se je sklenilo na seji glavnega odbora Jednote, da se vrne nazaj krajevnemu društvu vsakih šest mesecev \$2.00 od vsakega enakopravnega člana ali članice. To bode nekoliko pomagalo krajevnim društvom in pričakovati je, da se bode vsak član svojega društva požuril koliko bode le mogel, da pridobi kolikor mogoče večje število novih članov. Pristopnina za enakopravne članice in članice je \$4.00, za članice po starem \$2.00, za otroke pa 50c. Vsa pristopnina se mora plačati Jednoti, kadar kateri pristopi. Povratek \$2.00 za vsakega člana in članice ki je enakopravna se bode poslal koncem vsakih šest mesecev.

Otroški oddelek stopi v veljavo kakor hitro bo zglašenih 300 otrok. Pošljite toraj njih zdravniške liste oziroma prošnje, kakor hitro je mogoče. Pristopnina pa zanje ni treba še sedaj pošiljati. Pristopnina se bode pripisala v glavnem uradu, kakor hitro bode javljenih zadostno število otrok.

Konečno še enkrat prosim, da popravite pomote na imeniku, katerega sem vam poslal, to je, če se kateri član oglasi, da plačuje je preveč ali premalo. Na vsak način mi morate vrniti ta imenik še enkrat v glavni urad. To je zaenkrat najbolj važno, da pravilno uredimo starost in prispevke po novi lestvici.

ASESMENT

za mesec februar.

Stev. 187.

Dne 1. febr. 1914.

Umrli brat Ivan Lesar, cert. 13.685, član dr. sv. Janeza Kr. Stev. 37, v Cleveland, O., rojen leta 1880, umrl dne 13. decembra leta 1913. Vzrok smrti: povišen od viala. Zavarovan je bil za \$1000.00; pristopil 22. okt. 1910.

Umrli Jakob Sterle, cert. 6052, član dr. sv. Cirila in Metoda, št. 16, v Johnstown, Pa., rojen leta 1883. Vzrok smrti: ubit v premožgoku. Umrli 2. jan. 1914. Zavarovan je bil za \$1000.00; pristopil dne 18. novembra 1906.

Umrli Cecilija Marolt, cert. 8915, članica dr. Ime Jezus, št. 25, v Eveleth, Minn., rojena leta 1875, umrla dne 1. januarja 1914. Vzrok smrti: vodenica. Zavarovana za \$500.00; k Jednoti pristopila 15. decembra 1906.

Skupaj za smrtnino..... \$2500.00

Skupaj za bolno podporo.... \$ 746.77

Skupaj..... \$3216.77

Razpisani asesment na posamezna društva bode razposlan v kratkem.

Društva, ki suspendirajo kaj članov, naj pazijo da pravilno odstejejo asesment in da ga pravilno pristevajo za pristopne in zopet sprejete.

Z bratskim pozdravom

GEO. L. BROZICH, glavni tajnik.

Ob kaminu.

—o—

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

—o—

— Kako je vendar lepo pri Vas, gospa Marija!

— Kapitan postavi čašico čaja na mizo pred mramornatim kamnom, se nasloni nazaj in nadaljuje:

— Hvalen sem vam, v resnici hvalen, da ste mi dovolili ostati par ur pri Vas. Tak sem kakor severni medved in zato si tudi ne upam veliko zahajati v družbo. Nikdar si nisem mislil, da je tako lepo sedeti na toplem.

— Gospa Marija se smehlja.

— Oh, gospod kapitan, če bi bil še moj mož živ! Vi ne veste, kako bi bil vesel svojega starega prijatelja.

— No, seveda, gospa. Človek, ki se skoraj trideset let potika po morju, zna presneto dobro ceniti dom. To se pravi dom, v katerem gospodini dobra ženska roka.

— Gospa gleda s svojimi temnimi očmi kapitana in mu pokima z glavo. Nekaj časa premišljuje, potem pa pravi:

— Zakaj se niste poročili, gospod kapitan?

— Kako? — Jaz da bi se poročil?

— Da, zakaj pa ne?

— Sedemdeset let sem že star.

— To ni nič.

— Norčevali bi se iz mene, gospa.

— Prepričani bodite, gospod kapitan, da ne bi znil nikdo niti besedice.

— Kapitan molči, bobna s prsti po mizi in neprenehoma opazuje gospo Marijo.

— Tako lepa še nikdar ni bila. Nekako čudno mu je pri sre. Pogled, zakaj se nisi ženil? — si pravi in zmagaja z glavo.

— No, ni resnica, gospod kapitan?

— Da —

— Oh —

— In ni, gospa Marija.

— In ni! Zakaj ne, kapitan?

— Ker bi gotovo težko našel tako, ki bi mi bila po volji.

— Ali ste tako izbirčni? — Gospa Marija se pritaženo smeje. —

Kakšna bi pa morala biti, da bi bila vam po volji?

— Kapitan se skloni naprej.

— Taka, kot Vi, gospa — pravi s pritajenim glasom in gleda v tla. — Oprostite, če sem Vas razžalil.

— O, prosim.

— Marija mu ponudi roko preko mize. — Kaj ne, gospa, da niste hudi?

— Saj sva vendar stara prijatelja.

— Hvala vam, toda —

— Toda!

— Beseda "prijatelj" včasih uniči vse nade.

— Njegov globok glas jo je naravnost presenetil. Beseda, ki jo je spregovoril, ni samo beseda. Ljudi s tako lepimi ostrimi potezami in krasno postavbo, kot jo ima kapitan, je vsekakor malo. V njegovih očeh se je zasvetilo nekaj kakor odsev nedosegljive sreče. Čuti, da manjka le malo do razkritja ljubezni. Sree ji pa začne močnejše utripati, ko ji obični pogled na kapitanovi roki. Še sedaj nosi prstan, katerega mu je podarila v mladostnih letih njegova prva ljubica. Že vsaj njen mož je pripovedoval nekaj takega.

— Kdor tako vroče ljubi, kakor Vi, gospod kapitan, se lahko odprave prijateljstvu.

— Kapitan jo žalostno pogleda in takoj sprevi, kam so namerjene besede.

— Ah — zavzdihne — kje je že ta zvesta ljubezen! Prstan nosim iz navade. — Potegne ga s prsta in ga vrže v ogenj. — Pogledje, gospa, kako gori stara ljubezen.

— Gospa Marija ga dolgo časa gleda s hladnim, nepremičnim pogledom in ga slednjič čisto malomarno vpraša:

— Gospod kapitan, kedaj odpluje "Neptun"?

— Kaj naj ji odgovori na to vprašanje? Ali bi rada videla, da bi daljša časa ostal v mestu?

— Danes teden.

— Škoda, da se ne bova nič več videla, ker jutri odpotujem v Pariz.

— Potem Vas seveda ne smem več zadrževati. Gotovo se niste popolnoma pripravili za pot.

— Kapitanu je jasno, da nikdar ne bo ta ženska njegova.

— Zdravstvujte, gospa.

— Z Bogom. — Ona mu poda roko, katero on vroče poljubi. — Srečno pot! Vam želim! gospod kapitan.

— Hvala, gospa Marija! Na svidenje!

— Na svidenje, kapitan!

Nalanko se prikloni in odide ponosno z elastičnimi koraki skozi vrata.

Gospa ima uprte oči v ogenj in premišljuje. — Kljub njegovim letom je krasen mož — samo brez srca. Če bi imel srce bi ne uničil na tak način spomina na svojo prvo ljubico. Kdor tako dela, ni —

Parkrat globoko zavzdihne, vedoč, da ne bosta nikdar več sedela skupaj pri kaminu.

Razmere v budimpeštanskih bolnišnicah.

Budimpeštanski župan Barszy je iz stedištvosti zmanjšal hrano v bolnišnicah, in sicer vsem: bolnikom kakor tudi zdravnikom in strežnim osebju. Zdravnikom je vzel opoldne drugo meso, jed. usmiljenim sestram popoldansko kavo in drugemu strežnemu osebju del doseganje hrane. Bolniki so te dni svojim obiskovalcem s solzami tožili kako stradajo; zdravniki v bolnišnicah so slabše plačani nego zidarski pomočniki; uhege usmiljene sestre so pa itak večinoma popolnoma izhiranje. Trpinom bolnikom, postrtovalnim z zdravnikom in izmučenim usmiljenim sestram in strežnicam so torej odtrgali od ust, zato da bode pristidili nekaj tisočakov, in to v mestu, kjer se goji v mestu na univerzah, v mestu blizu in v raznih kulturnih mestnih zavodih nezasišeno razkošje. Mažarska prestolnica se s tem činom res lahko ponaša pred celo Evropo. Sicer pa v bolnišnicah nevarno vret so vsi zdravniki na strani svojih izkoriščenih tovarišev v bolnišnicah.

Tango-Ta-Tao.

O Veliki noči priredi akademija pariških plesnih mojstrov mednarodni kongres plesnih mojstrov. Pri tem kongresu bodo pokazali kitajski plesalec kitajski narodni ples Ta-Tao (harmonija). Ta ples je določen v prihodnji seziji kot naslednik Tanga. Ples je podoben menetu, ina zelo ljubke melodije in je zelo decenten. Plesalec drži plesalico samo za roke.

Pes rešitelj življenja.

Inženirja Edvarda Schmidt v Tropavi je nedavno neko noč njegov pes zbujal na ta način, da je potegnil odejo s potegne. Inženir je odejo potegnil nazaj in hotel dalje spati; toda pes ni dal miru, zato ga je hotel inženir peljati iz spalnice. Ob tej priliki je šel mimo vrat otroške sobe ter začutil plinov duh. Hitro je odprl vrata in našel oba otroka že nezavestna, vendar so ju še rešili. Zvesta žival je prihranila družini bradek udarce.

NAŠ GOSPODAR.

edini slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo \$1.00. Prinaša podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gibanjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošljite denar na:

Naš Gospodar,
2616 S. Lawndale Avenue,
(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Citajte

kaj pišejo rojaki o zdravih svetovno znane lekarne

PARTOS v New Yorku.

Cenjeni gospod Partos! Prejela sem Vaša poslana zdravila in komaj rabim šele drugo steklenico. Vašega zdravila in že opazam, da mi lasje dobivajo svojo prejšnjo barvo nazaj. Priložim vam zopet \$1.00 ter Vas prosim, kakor hitro vam je mogoče pošljite mi še jedno steklenico.

Z pozdravom

M. Gimpelj, Braddock, Pa.

Cenjeni gospod lekarnar! Jaz sem Vaše pismo prejel ter vam odpišem nazaj, da pri meni Vaša zdravila res fajn napredujejo, ker tudi ne bom brez njih, Vaših Partola: prosim, da mi naznanite, za koliko mi hočete ceno znižati, da bodem vedel kadar bodem zopet rabil, koliko denarja vam poslati, ker pri meni res fajn napredujejo.

Toraj ostajam Vaš prijatelj

Marko Nemanič, Clayton, Wash.

To sta samo 2 od mnogobrojnih pisem jednake vsebine, katere vsaki dan prejema lastnik omenjene lekarne od hvaležnih naročnikov iz vseh krajev Združenih držav, Kanade in Evrope.

Ako torej bolujete na katerekoli naravni bolezniki kakor: glavobol, kašelj, na prsih, pljučih, želodcu, trebuhu, ledvicah, jetrih, mehurju, ušesih, slabem spanju, nervoznosti, reumatizmu, belem toku, ali kakšni tajni bolezni, srbenju kože, ako vam lasje izpadajo, ali so prežgode osiveli, **NIKAR NE OBUPAJTE** tudi če zdravila, katere ste dosedaj rabili niso imela uspeha temveč pišite takoj na doljni naslov ter pisnu priložite \$1.00 in z obratno pošto se vam odpošljejo zdravila za Vašo bolezen in to poštne prosto.

Slovenski ceniki in navodila se pošiljajo zastonj.

Pisna naslovljajte točno na:

THE PARTOS PHARMACY,

160 - 2nd Ave., New York, N. Y.

Domača naravna ohajska vina

kakor:

DELAWARE, CATAWBA, IWES, IN CONKORD

prodaja

JOSIP SVETE,

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

Conkord, ručeče vino po... 60c. galona,

Catawba, rumeno vino po... 80c. galona,

Delaware, belo vino po... 1.00 galona.

Pri naročilu 25 galonov je priložiti \$1.50 za sodček. Razpošiljam ga od 25 galonov naprej. Naročilu je priložiti denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
ZASTAVE, REGALJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.
 Delo prve vrste, Cene nizke.
F. KERŽE CO.

2711 S. MILLARD AVE.,

CHICAGO, ILL.

SLOVENSKE CENIKE POŠILJAMO ZASTONJ.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJI!

\$19.00 zastonj. - \$19.00 zastonj.

Ako kupite uro naravnost iz tvornice, si prihranite najmanj \$19. To pa zato, ker bi morali pri vsakem prodajalcu plačati za isto uro najmanj \$25, dočim je naša posebna tvorniška cena za to uro \$6. Te \$25.00 ure, katere prodajamo sedaj za posebno tvorniško ceno \$6.00 so zelo krasne 14 karat pozlačene, **garantirane od tvorničarja za 20 let**. Vsebujejo svetoznan ameriški mehanizem s 17 kamenti. Ti ure imajo tri močne pokrove z umetnikskimi risbami ter jih ni mogoče prekositi glede lepote, sestave in natančnosti.

Ako torej želite kupiti eno teh ur, potem izrežite z gorenjih slik eno, katere se vam najbolj dopade. To nam pošljite skupno s polnim naslovom in mi vam nemudoma pošljemo uro, katero ste si izbrali, v lepi plaščasti skatlici na ogled, brez depozita. Kadar pride ura v vašo hišo, ne plačajte niti centa, dokler niste pregledali ure ter ste prepričani, da je ista, kakršne ste si želeli. Kadar ste preiskali uro ter nšli, da je ravno taka, kot smo jo opisali, potem plačajte svoto \$6 in ekspresne stroške, znašajoče pri centov. Ako pa ne boste zadovoljni z uro, ne plačajte ničesar, kakor kupite od nas uro.

Dostaviti moramo, da ne riskirate absolutno ničesar, ako kupite od nas uro, ker vam pošiljamo svoje ure zastonj na ogled. Razveteža so ure **garantirane od tvorničarja za 20 let** in ako bi v celem tem času ura postala narabna, vam jo popravimo brez stroškov ali pa izmenjamo za drugo, ako nam pošljete 25 centov, da pokrijemo prevozne stroške.

Naslovite razločno na:

National Commercial Co.,

505 E. 5th St.,

New York, N. Y., Dept. H. A.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Pretep. Posesnik Ivan Petkovšek iz Tomačevega, že večkrat kaznovan, je 19. jan. popoldne osuval z nožem posestnika vulgo Mihevea iz Obrij pri Smartnem tako močno, da so morali prepejati Mihevea takoj v bolnico. Petkovšek, ki je tudi pod kurateljo, je bil pijan. Dne 19. jan. zvečer so ga odpeljali orožniki v Ljubljano v zapor.

V brado ga je ugriznil. V Bizoviku sta se sprla slikar Fran Korosec in Ivan Mojskerc, Korosec je med prepričkom ugriznil Mojskercu tako močno v brado, da je moral iti Mojskerc v bolnišnico. **Nezgodna na lovu.** V bližini Dolškega je bil pred kratkim lov. Lovski čuvaj Peter Rope je pri tem obstrlel 19letnega gonjaka Janeza Rahmeta; zadel ga je v levo nogo. Poškodba je tako težka, da so ga prepeljali v deželno bolnišnico. Rope je bil že enkrat kaznovan, ker je neprevidno ravnal z nabasano puško.

Ker so mu prodali posestvo, se je obesil. Janezu Hribarju iz Trnovca pri Brdu so 14. jan. prodali na dražbi posestvo. Še isti večer je šel Hribar na pod in se je obesil. Pravčasno ga je še rešil sos. Hribarjev brat Tomaž se je pa obesil v lanskem oktobru zaradi slabih premoženjskih razmer.

Na potu domov je zmrazil. 50-letni dninar Janez Krebelj se je vračal pred kratkim iz Ostrožnice brdo domu. Krebelj je imel bolno nogo in ni mogel premagati naporne poti v snegu. Našli so ga 120 korakov od vasi zmraziljenega. **Zaradi poizkušene umora.** V Pontablu na Koroskem so na poštne uradu aretirali italijanskega podanika Antoinetta, ko je prišel na pošto po denar. Antoinetta je bil uslužben v Ljubljani, kjer je baje hotel nekoga umoriti. Iz Ljubljane je pobegnil in pisal svojemu delodajalcu, naj mu pošlje zaslužek v Pontabel. Izročili so ga deželnemu sodišču v Ljubljani.

Hudo zdravilo. Dne 17. jan. je polgruntnar Pečnik v Dravljah svojo ženo Ivano priklenil na verigo, z drugim koncem verige jo pa tako neusmiljeno pretepel, da so ženo vso krvavo in polno ran pripeljali v deželno bolnico. Baje je žena nepoboljšljiva pijanka.

Kako se ravna z delavci. Iz Sp. Idrije "Zarja" pišejo rudarji: Poslovodja parne žage F. Hmelak v Spodnji Idriji ima obnašanje, ki je vse prej kakor dostojno. Hmelaku so delavci ljudje nižje vrste in žali jih, kjer le more. Delavci zmerja s primiki, ki samo to kažejo, da se ta olikanec dobro spozna v živalstvu. Najbolj ga pa jezi, če kdo ne požira mirno njegovih psok, ali če se celo predrzne oporekati njegovemu mnenju, zakaj temu visokorodnemu gospodu ne gre v glavo, da bi delavci tudi kaj vedeli. Pred kratkim je bila zbrana družba rudarjev, ki je imela svoje pogovore in se ni zmenila za nič. Kar pristopi k družbi in pravi, naj preneha s izvajanjem. Rudarji so ga seveda zašeno pogledali, ker jim na misel ne prihaja, da bi se pečali z njegovo malenkostjo. Pozvali so ga, naj gre proč od njih in naj jih pusti pri miru. Tedaj pa se je ta fini gospod odrezal: "Kdo pa vas mara, saj smrdite tri ure na okoli!" Hmelaku povemo za danes le to, naj pusti nas lepo pri miru, ker drugače bomo mi pokazali, kje je smrad. Saj ga nihče ne sila, da živi med smrdljivimi idrijskimi rudarji; svet je velik, pa naj gre tako daleč, da ga ne bo zbadal v nos naš smrad.

Krščanka morala. Ljubljanska "Zarja" piše: V tukajšnjem bogatem in strogo krščanskem podjetju je šel neke sobote pošteni delavec za svoje pošteno delo prositi skromnega povišanja svoje tedenske plače. Ošabno sta ga sprejela v pisarni dva "visoka" gospoda. (Eden izmed teh gospodov jo je moral že radi razkrinkane moralne čednosti odkuriti.) "Prosim, gospodje", prične delavec ponižno, "za povišanje tedenske plače vsaj za eno kronco! Pogledajte, draginja, oženjen, doma imam in pet otročičev..." — "Ha-ha!", sta se ošabno zasmejala. "Kaj pa nas briga! Čemu pa vam je treba otrok! Zakaj pa ste tako neumni! Mi vam ne moremo pomagati!" S temi plemenitimi besedami sta odpravila svojega delavca, zakonskega in družinskega očeta, skozi vrata...

Tržiča poročajo: Žalostne razmere vladajo pri nas. Delavci se premalo zavedajo svojega delavskega stanu. Tovarnarji in podjetniki to tudi pošteno izrabljajo. Plače so nizke, delavnik dolg — o higijeni delavnic ali delavskih stanovanjih ne smemo niti misliti, pa tudi ne mislimo. Organizacija je premanjuna, preslaba. Sicer se dviga počasi — ali mesto da bi stale tu: močna organizacija predilničarjev, čevljarjev, strojarjev in papirniških delavcev — delavcev in delavke v našem kraju okroglo 1200 do 1300! — imamo šibke vplačevalnice in podružnice. Tudi politična organizacija delavske stranke je prešibka. Isto velja o organizaciji konsumentov, kjer bi bilo lahko nekaj sto članov — danes jih je 70 do 75. Kakor vidite, obilo je dela za nas, delavce za tako delo pa tako malo! Občinski odbor se veliko ne briga za resno delo. Niti cest nima v redu. Neko dekle je na cesti tako padlo, da je hudo ranjena. Drsa jo se otroci in odrasli dečki kar po najbolj obljubljenih ulicah in po glavnem trgu. Reda ni in ni! Splošno zabavljanje čev občinski odbor.

ŠTAJERSKO.

Volkovi napadli poštni voz. Na cesti, ki vodi iz Rogatice v Podromanje, je napadlo poštne konje kakih pet volkov. Poštni voznik, neustrašen mož, je potegnil službeni revolver in trinajstkrat ustrelil volkove, ki so zmedeni skočili nekoliko v stran. Medtem sta se konja splašila in divje zdrijala po cesti. Šele po dolgem času se je vozniku posrečilo konje obvladati. Volkovi ni bilo nikjer več. Pravo čudo je, da sta ostala voz in voznik nepoškodovana.

Zmrazil je Jakob Drenski. Najemnik na Železnem pri Podsnurki. Šel je v Deseniško, da bi obiskal svoje sorodnike. Ko se je vračal, je spetoma oslabil in prišel pri neki hiši v Podsnurki, naj ga vzemajo v toplo sobo. Prošnjo se mu odklonili, mož je ostal na dvorišču, kjer je oslabil in se zgrudil ter zmrazil.

Premogovska družba v Trbovljah. ki je ena največjih kapitalističnih izkoriščevalk, bo za leto 1913 razdelila med svoje akcionarje višje dividende kakor prejšnja leta. Od vsake akcije bo izplačala Godstotno dividendo ali po 12 K. Delavci pa stanujejo še vedno v luknjah, izpostavljeni so največjim nevarnostim, ver varčevje družba z vsimi varnostnimi napravami. Za dividende gospodov akcionarjev, ki se bodo že itak zadušili kmalu v svojem zlatu, garajo rudarji noč in dan. In koliko je še vedno delavcev, ki tega še niso spoznali, ki so še vedno izven organizacije?

PRIMORSKO.

Pritožba goriških veleposestnikov. Goriški veleposestniki so se pritožili proti volilni pravici cerkva in duhovnjak s stalnimi dohodki za deželni zbor. Dne 15. jan. bi morala biti pred državnim sodiščem na Dunaju ustna razprava proti tej pritožbi. Razprava se je preložila na poznejši čas, da se doženejo še nova dejstva v tej zadevi.

Pcnarejalci denarja. Iz Reke se poroča: Mejna policija je izsledila zelo razsežno družbo ponarejalec denarja. Neki Rečan, ki se je prej bal posledice, je naznanil policiji, da izdeluje neki vinski trgovci iz primorskega Tržiča po imenu Vincenc Lunjčević ponarejene bankovce in jih spravlja v promet. Na podlagi hišne preiskave so aretirali Lunjčeviča, ravno tako nekega Tržičana po imenu Savaliča, pri katerem so našli 92 bankovcev po 1000 lir in 185 po 50 lir. Vsi falsifikati so imenito izdelani. Dognano je, da je imel Lunjčević tudi na Hrvaškem skrivne. V Prezidu je bil aretiran neki Stjepan Proha. Rečka in tržaška policija nadaljujeta poizvedovanje.

Delavstvo na Reki in Tizza. Reško delavstvo je 17. jan. pokazalo svoje svoje nejevolje ogrskemu tinaru, ministrskemu predsedniku grofu Stefanu Tizzi. Ob morski obali, kjer so spuščali v morje novo bojno ladjo "Szent István", se je nabralo vse polno delavstva, kljub temu, da je policija zabranila pristop marsikomu. Ko je bila slovesnost končana, so hoteli ljudje odhajati, a policija ni nikogar pustila na ulice, češ, da ima sedaj nadvojvodinja cerele in da morajo tako dolgo počakati in da mora prej oditi vsa visoka gosposoda. Tedaj pa so se zasliskali med delavci kliči: "Tizza se boji

demonstracije! Zato ne smemo na ulice!" Razburjenje je naraščalo in delavstvo je pričelo močno živati in klicati: "Abeng Tizza! Lopov Tizza!" Državna policija je hotela "intervenirati", pa je naletela na tako močan odpor od vseh strani, da je raje lepo mirno poslušala demonstracije delavstva. Tako je izvedel Tizza tudi za mnenje reškega delavstva. — Pri spuščanju bojne ladje v morje se je zgodila tudi nesreča. Veriga od sidra je potegnila dva delavev v morje. Josip Pleškovec je dobil prav težke poškodbe, mornar Hermenegild Pieop pa še težje; veriga ga je udarila na obe nogi in na roko. Torej prvi žrtvi dreadnoughta, za katerega je ljudstvo že itak krvavelo težke milijone.

Važno odkritje za Istro. Gospodarsko društvo v Baderni v Istri v poreški okolici je prosilo minulo poletje e. kr. hidrografični urad v Ljubljani, da bi pripomogel na kak način pomagati prebivalstvu glede silnega pomanjkanja vode. Na to prošnjo je prišel v Baderno 28. dec. l. l. vodja ljubljanske hidrografičnega urada, višji inženir Piek v družbi z državnim inženirjem Stanislavom Purchallom iz Celovca. Podala sta se takoj na delo in dosegla sta krasen uspeh. Purchallov aparat za zasledovanje vode pod zemljo je pokazal nedaleč od Baderne živo vodo, ki teče pod zemljo v smeri južno od Baderne. Zasledujoč tek vode, so našli mesto, pod katerim teče skot 4 metre širok potok, katerega so zasledovali z aparatom skoro 1 kilometer daleč, dokler ni konstatiral aparat v neki dolini najbližjo točko do vode, in sicer približno 50 m globoko. Ta točka se nahajala približno 700 m zračne rde od Baderne. Podzemeljski potok teče v smeri od izhoda proti zahodu ter se izliva bržkotne razdeljen v morje. To odkritje je zelo važno za tamošnje prebivalstvo, ki trpi silno pomanjkanje vode in pomeni za okraj skorajšnji znaten gospodarski napredek v vsakem oziru.

Prijet nemški deserter. V Trstu je policija prejela nekega 25letnega Riharda Jaumanna iz Monakovega na Bavarskem, ki je samovoljno zapustil v Monakovem svojo četo in jo popihal v Avstrijo, kjer je dospel do Trsta. Ker je bil mladenič brez dela in jela, ga je avstrijska oblast poslala do nemške meje, kjer ga bodo sprejeli s primerno častjo in zopet potisnili pod zastavo — seveda prej v zapor.

O tatovih, ki so ukradli v trgovini Weiss v Trstu iz blagajne 3000 K in v trgovini Gregorič v Trstu za 5000 K blaga in gotovega denarja, nima policija kljub vsemu prizadevanju še nobene sledi. Sumijo, da so jo pobrisali tatovi z avstrijskim denarjem in blagom že v Italijo.

Velika jedrnica "Rucanica". ki je vozila vino v Zader, je nasledla na pečine Maoni in je dobila težke poškodbe. Jedrnica je bržkotne izgubljena.

KOROSKO.

Tatvire se silno množe po Koroskem. Vsak dan je polno poročil o vloh in tatvinal, pri čemer se opaža, da tatovi niso prav nič izbirljivi in ne gledajo le na denar in dragocenosti, marveč odnašajo vse, kar morejo odnesti. Še celo kruh jim je dobrodošel. Posebno trpita okolica St. Vida in Volšperka. Največ tatvin se izvši v gostilnah, ki so bolj založene z živili. Orožništvo, ki je iz-

sledilo in aretiralo že več tatov, sumi, da so tatovi v zvezi in tvorijo organizirano tatinsko družbo. — V Holnauju je ukradel neznan tat iz zaklenjene sobe posestnikovega sinu 170 K. — V Beljaku so aretirali delavca K. Hobija, ker je na sumu, da je ukradel v hlevu pivovarne Fischer Ivanu Metzgerju srebrno uro in veržico. Hobi tatvino taji. — V poštni urad pri Sv. Škocijanu so vlomili dosedaj še neznan tatovi in so odnesli iz blagajne za 10 K drobiža ter za 8 K znak. — Slugi v hotelu Schellander v Volšperku je ukradel neznan tat iz njegove spalnice 420 K denarja.

Mrtvega so našli v svojem stanovanju v Paternjani uslužbenca v lekarni Kirchlechner, Adama Gasserwinklerja. Na truplu ni nobenih znakov, ki bi kazali kako nasilnost.

Zmrazilnega so našli pri Rojahn 64letnega starčka Filipa Falle. **Trdovalen samomorilec** je nek sodar na Šentvidski cesti v Celovcu. Pred kratkim se je že četrtič obesil, pa so ga zopet rešili. Ko so ga spravili k zavesti, je rekel, da se bo še enkrat obesil. **Umrl je** v Celovcu tiskar Karl Röschmar.

V ZALOGI

imamo importirane slovenske grafofonske plošče in vseh vrst grafofone, istotako tudi ure, veržice ter vse v to stroko spadajoče predmete. Zahtevajte cenik! **A. J. Terbovec & Co.,** P. O. Box 25, Denver, Colo.

Kje je ANTON PODREBER-SEK? Pred petimi leti je bil v Chicago, Ill., in od tam je neznano kam odšel. Prosim cenj. rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ker mu imam poročati radi smrtnine njegove matere. — Mary Gerčar, Gillespie, Ill. (6-7-2)

Iščem svojega brata JANEZA KOČJANCIC, podmaže Golob iz Sadije vasi pri Žužemberku. Pred par leti se je nahajal tukaj v Clevelandu, O., ali sedaj mi je pa neznano njegovo bivališče. Ako kdo izmed rojakov kaj ve o njem, ga prosim, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Kocijančič, 3942 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio. (3x 5-2 v 2 d)

PRIPOROČILO.

Rojakom se priporočam za vezanje knjig. Izdelujem in prodajam vsakovrstne usnjate denarnice. Imam angleške žepne koledarje. Jaz sem edini slovenski knjigovez v Ameriki.

Alois Gregorin, 20 Judge St., Brooklyn, N. Y. (25-10 1x v t)

NA PRODAJ

hiša št. 12 z vrtom in vinogradom v Semčih na Dolenskem. Za ceno in podrobnosti naj se vpraša pri: T. K., 325 4th Ave., W. Duluth, Minn. (3-9-2)

Znižana cena!

Lična knjižica "Katastrofa Titanica in Volturna", obsegajoča 64 strani s 14 slikami, je od sedaj naprej na prodaj po 25¢ komad s poštnino vred. V tej knjižici se opisuje jasno vse grozne prizore na označenih parnikih. Zanimive za vsakega. Znesek se lahko pošlje v poštinih znakah. Naročila naslovite na: Otto Pezdor, 412 E. 78. St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Izšla je knjiga

JOHANCA

VODIŠKI CUDEŽI.

Knjiga je jako zanimiva in opremljena z mnogimi slikami. V knjigi je natančno opisano kake čudeže je delala Johanca na Reki in Vodičah, kako je kri "svetla" in kako je denar izvaljala iz vernega ljudstva ter kdo ji je šel narok pri teh sleparijah. Knjiga je deloma v prozi, deloma pa v pesmih; tudi MIKE CEGARE ji je posvetil poseben slavošpev.

Cena s poštnino vred je le 25 centov. Obenem naznanjamo, da pojem vsakemu, dokler zaloga ne pade, sledeče tri knjige za samo \$1.00:

1. Pravo radečo škofovo brošuro "Zemljem s Nevestam posk za srečo zakon".

spisal ANT. DONAVENTURA, škof ljubljanski. Znižana cena 50c.

1. Johanca ali Vodiški cudeži. Cena, 25c.

1. Nesreča na morju, Katastrofa Titanica in Volturna. Cena, 25c.

Vse tri knjige skupaj za samo \$1.00.

Denar pošljite v rekomandiranem pisnu, po Money Order ali pa v znakah in takoj odpošljem, kar bode kdo naročil.

Ludwig Benedik,

2302 Catalpa Ave., Brooklyn, N. Y.

POZOR ROJAKI!

ZASTONJ
MOŽEM

50.000 knjižic
zastonj možem.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 bolnemu človeku.

Ako trpite na katerikoli možki bolezni, želimo, da takoj pišete po to čudežno knjižico. V lahke razumljive jeziku vam ta knjižica pove, kako se na domu temeljito zdraviti siliš ali zastopanje krvi, životna slabost, zguba spolne kreposti, revmatizem ali kostobol, organske bolezni, zela, letna in bolezn na običnih in v mehuru. Vsem tistim, kateri so se že nasitili in navzeli večnega plačevanja brez vsakega vpeha, je ta brezplačna knjižica vredna stotine dolarjev. Ona vam tudi pove, zakaj da trpite in kako da lahko pridete do trdnega zdravlja. Tisoče mož je zalebilo perikotno zdravlje, telesno moč in poziviljenje potom te dragocene knjižice, ki je zalega znanos in vsebuje stvari, katere bi moral vsak človek znati. Zapomnite si, ta knjižica se doli popolnoma zastonj. Mi plačamo tudi poštnino. Pošljite nam vaš natančni naslov še danes, na kar vam mi pošljemo našo knjižico v vašem materinem jeziku popolnoma zastonj.

Pošljite nam ta odrezek še danes. Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 702 Northwestern Bldg. 22 Fifth Ave., Chicago, Ill. Gospodje: Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno, in prosim, da mi to pošljete takoj.

Ime.....

Pošta.....

Koledarjev

imamo v zalogi le še nekaj sto in kdor rojakov ga še nima, naj se podvzga zanj. Letošnji Koledar je zanimiv in bolj obsežen kot drugi letniki. Cena mu je s poštnino vred 30 centov.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda" SKOZI STIRI MESECE. "Glas Naroda" izhaja v šestih dneh na 30 straneh. V njem najdete važne vesti vsakega dne, vesti iz stare domovine in zanimive povesti.

Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Edina zaloga
Družinskih in Blaznikovih PRATIK
za leto 1914.

1 iztis stane . . . 10c.
50 iztisov stane . . \$2.75
100 iztisov stane . . \$5.00

Cene Blaznikove pratike so iste.

V zalogi:
UPRAVNIŠTVA "GLAS NARODA",
82 Cortlandt St., New York
ali pa:
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Zavarovanje.

JOSEPH TRINER

naj takoj rabi

TRINERJEVO

Ameriško Elixir grenko vino.

To zdravilo iz zelišč mu bo dalo hitro in popolno uteho, ker bo popolnoma izčistilo prebavni sistem, ne da bi povzročalo neprijetnih simptomov. Oprostilo bode telo ostankov hrane, ki so ostali neprebavljeni.

Tudi bo izzdavilo ranjena mesta v notranjih organih ter okrepčalo slednje, da bodo mogli opravljati njihov posel brez pomoči. Odstranilo bo razpolago h konstipaciji ter vse posledice slednje.

Rabite to izvrstno zdravilo kakor hitro zapazite katerega gori navedenih simptomov. S tem boste preprečili mnogo bolezni. Dalo vam bo

naraven tek,
telesno moč,
svežost duha.

Dalo vam bo tudi novega veselja do življenja, čisto zunanost, trdno zdravje, kolikor mogoče.

V vseh lekarnah. Odklanjajte ponaredbe.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Pharmacist

1333--1339 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

